

ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД	1
ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ	2
ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ	3
ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНЕТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ	4

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО	5
1.1. Собственост и управление	5
1.2. Предмет на дейност	6
1.3. Основни показатели на икономическата среда	6
2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО	7
2.1. База за изготвяне на индивидуалния финансов отчет	7
2.2. Сравнителни данни	13
2.3. Функционална валута и признаване на курсови разлики	13
2.4. Приходи	14
2.5. Разходи	14
2.6. Имоти, машини и оборудване	15
2.7. Нематериални активи	16
2.8. Инвестиции в дъщерни дружества	16
2.9. Инвестиции в съвместни дружества	17
2.10. Инвестиции на разположение за продажба	17
2.11. Инвестиции, държани до падеж	18
2.12. Търговски и други вземания	19
2.13. Срочни депозити в банки	19
2.14. Парични средства и парични еквиваленти	19
2.15. Задължения по гаранционен фонд	19
2.16. Търговски и други задължения	20
2.17. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство	20
2.18. Акционерен капитал и резерви	22
2.19. Данъци върху печалбата	22
2.20. Финансови инструменти	23
2.20.1. Финансови активи	23
2.20.2. Финансови пасиви и инструменти на собствения капитал	25
2.21. Доход на акция	25
2.22. Сегментно отчитане	26
2.23. Оценяване по справедлива стойност	26
2.24. Преценки от определящо значение при прилагане счетоводната политика на дружеството. Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност	28
3. КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ НА ДРУЖЕСТВОТО	30
4. ПРИХОДИ	31
5. ДРУГИ ДОХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА	31
6. РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛИ И КОНСУМАТИВИ	31
7. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ	32
8. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА	32
9. ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА	32
10. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ	33
11. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ	33
12. ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ	34
13. ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД	35

БЪЛГАРСКА ФОНДОВА БОРСА - СОФИЯ АД
ИНДИВИДУАЛЕН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2014 ГОДИНА

14. ИМОТИ, МАШИНИ, ОБОРУДВАНЕ	35
15. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ	36
16. ИНВЕСТИЦИИ В ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА	36
17. ИНВЕСТИЦИИ В СЪВМЕСТНИ ДРУЖЕСТВА	37
18. ФИНАНСОВИ АКТИВИ ДЪРЖАНИ ДО ПАДЕЖ	37
19. ФИНАНСОВИ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ ЗА ПРОДАЖБА	38
20. ОТСРОЧЕНИ ДАНЫЦИ	42
21. ДРУГИ ДЪЛГОСРОЧНИ ВЗЕМАНИЯ	43
22. ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНИЯ	44
23. ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ И ПРЕДПЛАТЕНИ РАЗХОДИ	45
24. СРОЧНИ ДЕПОЗИТИ В БАНКИ	46
25. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	46
26. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ	47
27. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА ПРИ ПЕНСИОНИРАНЕ	49
28. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДОСТАВЧИЦИ И ДРУГИ КРЕДИТОРИ	52
29. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ДИВИДЕНТИ	52
30. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ДАНЫЦИ	53
31. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И СОЦИАЛНОТО ОСИГУРЯВАНЕ	53
32. СЕГМЕНТНО ОТЧИТАНЕ	53
33. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК	55
33.1 Пазарен риск	56
33.2 Кредитен риск	57
33.3. Ликвиден риск	58
33.4. Риск на лихвоносните парични потоци	58
33.5. Управление на капиталовия риск	59
33.6. Справедлива стойност	59
34. СВЪРЗАНИ ЛИЦА И СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА	60
35. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД	61

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО

Българска фондова борса - София АД е търговско дружество, създадено през месец ноември 1991 г. Дружеството е със седалище и адрес на управление гр.София, ул. "Три уши" № 6. Съдебната регистрация на дружеството е от 1991 г. с Решение № 25156/08.11.1991 г. на Софийски градски съд.

Българска фондова борса - София АД (Борсата) е публично акционерно дружество. Към 31.12.2014 г. капиталът на дружеството е разпределен в 6,582,860 броя безналични поименни акции с номинална стойност на една акция - един лев.

На 09.12.2010 г. е вписано в Търговския регистър увеличение на основния капитал на Борсата със 715,000 лева от 5,867,860 лева 6,582,860 лева чрез издаване на нови 715,000 броя обикновени поименни безналични акции с право на глас срещу парична вноска от акционера на дружеството Министерство на финансите на Република България.

1.1. Собственост и управление

На 21.12.2010 г. в Търговския регистър е вписан и обявен статутът на Борсата като публично дружество, както и новият устав на дружеството.

Към 31.12.2014 г. регистрираният акционерен капитал на Българска фондова борса – София АД възлиза на 6,583 х.лв., разпределен в 6,582,860 обикновени поименни акции с право на глас с номинална стойност на акция - 1 лев.

Разпределението на основния акционерен капитал е:

	31.12.2014	31.12.2013
Държавата, чрез Министерство на финансите	50%	50%
Инвестиционни посредници и търговски банки	21%	23%
Юридически лица	20%	17%
Физически лица	9%	10%

Българска фондова борса – София АД е публично дружество, по смисъла на чл. 110, ал.1, т.2 от ЗППЦК.

Дружеството има едностепенна система на управление със Съвет на директорите. Към 31.12.2014 г. Съветът на директорите е в състав: Асен Ягодин (председател), Васил Големански (заместник-председател), Иван Такев, Любомир Бояджиев, Георги Български.

На проведеното на 14.01.2014 г. извънредно общо събрание на акционерите на дружеството е взето решение за предсрочно прекратяване и освобождаване от длъжност на членовете на Съвета на директорите на Българска фондова борса – София АД - Асен Василев Ягодин, Васил Димитров Големански и Георги Иванов Български и за избор на нови членове - Гергана Чавдарова Беремска-Караджова, Иван Борисов Кутлов и Димо Евгениев Спасов. Предявени са два иска от акционери на дружеството с правно основание чл.74 от Търговския закон. Исковете са за отмяна на решението на Общото събрание на Българска фондова борса – София АД, проведено на 14.01.2014 г., с което е извършена промяната в състава на Съвета на директорите на дружеството. С Определение № 1183/18.02.2014 г., Софийски градски съд е спрял регистърното производство по партията на Българска фондова борса – София АД, за вписване на промени, настъпили въз основа на решението на Общото събрание на дружеството, проведено на 14.01.2014 г. По първата искова молба Софийски градски съд е обявил делото за решаване. Към датата на приемане на настоящия годишен финансов отчет от Съвета на директорите няма постановено съдебно решение. По втората искова молба е насрочено първо съдебно заседание на 29.04.2015 г.

На проведеното на 03.06.2014 г. редовно общо събрание на акционерите на дружеството е

взето решение за предсрочно прекратяване и освобождаване от длъжност на членовете на Съвета на директорите на Българска фондова борса – София АД - Асен Василев Ягодин, Васил Димитров Големански и Георги Иванов Български и за избор на нови членове – Наталия Петрова, Иван Борисов Кутлов и Димо Евгениев Спасов. Предявен е иск от акционер на дружеството с правно основание чл.74 от Търговския закон за отмяна на решението на Общото събрание на Българска фондова борса – София АД, проведено на 03.06.2014 г., с което е извършена промяна в състава на Съвета на директорите на дружеството. С определение № 7298/19.06.2014 г. Софийски градски съд е постановил спиране на регистърното производство по вписване на промените, настъпили въз основа на решението на Общото събрание на акционерите, проведено на 03.06.2014 г. Към датата на приемане на настоящия годишен финансов отчет от Съвета на директорите не е насрочена дата на съдебно заседание.

Представителството в дружеството се осъществява от Председателя на Съвета на директорите Асен Ягодин и един от двамата изпълнителни директори – Иван Такев и Васил Големански.

Към 31.12.2014 г. общият брой на персонала в дружеството е 27 служители (31.12.2013 г.: 29 служители).

1.2. Предмет на дейност

Дружеството е лицензирано с разрешение издадено от Държавната комисия по ценните книжа да извършва дейност като фондова борса.

Предметът на дейност на дружеството за 2014 г. включва следните видове операции и сделки:

- организиране на търговия с ценни книжа и други финансови инструменти;
- организиране и поддържане на информационна система за търговия с ценни книжа;
- създаване и поддържане на клирингова система за гарантиране на поетите задължения по сделките с ценни книжа, извършвани на нея.

С решение на общо събрание на акционерите на Българска фондова борса - София АД, проведено на 13.09.2010 г., предметът на дейност на дружеството е променен както следва: организиране на регулиран пазар на финансови инструменти като система за търговия, която среща или съдейства за срещането на интересите за покупка и продажба на финансови инструменти, допуснати до търговия на регулирания пазар, на множество трети страни, в рамките на системата и въз основа на правила, като резултатът е сключване на сделки с тези инструменти. Системата функционира редовно и в съответствие с изискванията на ЗПФИ и актовете по прилагането му.

1.3. Основни показатели на икономическата среда

Основните показатели на икономическата среда, които оказват влияние върху дейността на дружеството, за периода 2012 – 2014 г. са представени в таблицата по-долу:

Показател	2012	2013	2014
БВП в млн. лева *	80,044	80,282	82,029
Реален растеж на БВП **	0.5	1.1	1.9
Инфлация в края на годината *	2.8	-0.9	-2.0
Среден валутен курс на щатския долар за годината	1.52	1.47	1.47
Валутен курс на щатския долар в края на годината	1.48	1.42	1.61
Основен лихвен процент в края на годината	0.03	0.02	0.02
Безработица (в края на годината) *	11.4	11.8	10.7

* предварителни данни за 2014 г.,

** предварителни данни към 30.09.2014 г.

източник: БНБ, НСИ

2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО

2.1. База за изготвяне на индивидуалния финансов отчет

Индивидуалният финансов отчет на Българска фондова борса – София АД е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2014 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз.

За текущата финансова година дружеството е приело всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за неговата дейност.

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2014 г., не са настъпили промени в счетоводната политика на дружеството, освен някои нови и разширяването на вече установени оповестявания, без това да доведе до други промени - в класификацията или оценката на отделни отчетни обекти и операции.

Тези стандарти и тълкувания включват:

- *МСФО 10 Консолидирани финансови отчети (в сила за годишни периоди от 1.01.2013 г. – приет от ЕК - за задължително прилагане в Европейския съюз за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2014 г.). Преходни разпоредби (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2013 г. – приети от ЕК от 01.01.2014 г.) – относно прилагането на стандарта за първи път. Този стандарт заменя в значителната му част стария МСС 27 (Консолидирани и индивидуални финансови отчети) и ПКР Разяснение 12 (Консолидация – предприятия със специално предназначение). Основната му цел е да се установят подобрени принципите и начина на изготвяне и представяне на финансови отчети когато едно предприятие контролира едно или повече други предприятия. Той дава ново определение на понятието „контрол“, съдържащо три компонента, определя контролът като единствена база за консолидация и дава по-подробни правила и насоки за оценяване на наличието на отношения на контрол. Стандартът установява и основните задължителни правила по технологията на изготвянето на консолидирани финансови отчети;*

- *МСФО 11 Съвместни споразумения (в сила за годишни периоди от 1.01.2013 г. – приет от ЕК - за задължително прилагане в Европейския съюз за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2014 г.). Преходни разпоредби (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2013 г. – приети от ЕК от 01.01.2014 г.) – относно прилагането на стандарта за първи път. Този стандарт заменя МСС 31 Дялове в съвместни предприятия), вкл. и ПКР 13 Съвместно контролирани предприятия – непарични вноски от контролиращите съдружници. Той въвежда само два типа съвместни споразумения – съвместни дейности и съвместни дружества, като установеният критерий за класификация не е правната форма, а същността на правата и задълженията на всяка страна в конкретното споразумение, т.е. дали са права върху активите и пасивите, респ. разходите и приходите от съвместното споразумение /съвместна дейност/, или са права върху нетните активи от съвместното споразумение /съвместно дружество/. Стандартът премахва опцията за прилагане на метода на пропорционална консолидация и налага ползването на метода на собствения капитал при консолидация на съвместно контролирани дружества.*

- *МСФО 12 Оповестяване на участия в други предприятия (в сила за годишни периоди от 1.01.2013 г. – приет от ЕК – за задължително прилагане в Европейския съюз за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2014 г.). Преходни разпоредби (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2013 г. – приети от ЕК от 01.01.2014 г.) – относно прилагането на стандарта за първи път. Този стандарт въвежда нова рамка от изисквания към обхвата на оповестяванията в консолидираните финансови отчети*

относно участията на отчитащото се предприятие в други дружества и предприятия, които са дъщерни, асоциирани съвместни, или неконсолидирани структурни предприятия, вкл. към съдържанието на информацията, за да се осигури възможност за разумна преценка на ефектите и рисковете от тези участия;

- *МСС 27 (изменен 2011 г.) Самостоятелни финансови отчети (в сила за годишни периоди от 01.01.2013 г. – приет от ЕК – за задължително прилагане в Европейския съюз за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2014 г.).* Стандартът е преиздаден с променено наименование, като частта от него, която е съдържала рамката относно съдържанието, критериите и технологията на изготвяне на консолидираните финансови отчети, е изцяло обособена в нов стандарт – МСФО 10 Консолидирани финансови отчети. По този начин в стандарта основно са останали правилата за отчитане и оценяване на инвестиции в дъщерни, асоциирани и съвместни предприятия на ниво самостоятелни отчети на инвеститори в качеството им на дружества-майки, инвеститори със значително влияние и контролиращи съдружници в съвместни предприятия, както и специфичните за този тип отчети оповестявания;

- *МСС 28 (изменен 2011 г.) Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия – (в сила за годишни периоди от 01.01.2013 г. – приет от ЕК - за задължително прилагане в Европейския съюз за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2014 г.).* Стандартът е с променено наименование и обхват и включва рамката за отчитане по метода на собствения капитал в консолидираните финансови отчети както на инвестициите в асоциираните, така и в съвместните предприятия, които досега са били под обхвата на МСС 31 Съвместни предприятия, а от 01.01.2013 г. в съответствие с новия МСФО 11;

- *МСС 32 (променен) Финансови инструменти: Представяне (в сила за годишни периоди от 01.01.2014 г. – приет от ЕК) – относно нетиране (компенсиране) на финансови активи и финансови пасиви.* Тези промени са свързани с уточнение относно приложението на правилата за нетиране на финансови инструменти. Основно те са в четири насоки: а) изясняване на значението на разбирането за „текущо законосъобразно приложимо право за нетиране“; б) приложението за едновременно реализация и споразумение за уреждане; в) нетиране на суми предоставени като гаранция; г) мярката за прилагането на изискванията за нетиране;

- *МСС 36 (променен) Обезценка на активи (в сила за годишни периоди от 1.01.2014 г. – приет от ЕК) – относно оповестявания за възстановимата стойност на нефинансови активи.* Тази промяна е свързана с необходимостта от лимитиране на определени оповестявания относно възстановимата стойност по реда на МСС 36 във връзка с изискванията на МСФО 13, при прилагането на методики за изчисление на възстановима стойност на нефинансови активи по справедлива стойност без разходи за продажба;

- *КРМСФО 21 Задължения за данъци и такси (в сила за годишни периоди от 1.01.2014 г. – приет от ЕК) – относно налози от страна на правителството.* Това разяснение дава насоки относно критериите за признаване на задължения за държавни такси, данъци и други подобни суми, наложени от страна на държавата във връзка със закони и регулации, които са извън обхвата на МСС12;

За останалия стандарт, посочен по-долу, ръководството е проучило възможния му ефект и е определило, че той не би имал ефект върху счетоводната политика, респ. активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството поради това, че то не разполага/оперира с такива обекти и/или не реализира подобни сделки и трансакции:

- *МСС 39 (променен) Финансови инструменти: признаване и оценяване (в сила за годишни периоди от 1.01.2014 г. – приет от ЕК) – относно прехвърлянето на деривативи и запазването на възможността за прилагане на счетоводното отчитане на хеджирането.* Тази промяна е свързана с промени в някои отделни законодателства, в които се вменява на субекти, използващи деривативни инструменти нетъргувани на борса, да ги прехвърлят към централизиран орган (клирингова организация/агенция), за да запазят възможността за използване на хеджирне за финансово - счетоводни цели;

Към датата на издаване за одобряване на този финансов отчет са издадени, но не са все още в сила за годишни периоди, започващи на 1 януари 2014 г., няколко нови стандарти и разяснения, както и променени стандарти и разяснения, които не са били приети за по-ранно приложение от дружеството.

От тях ръководството е преценило, че следните биха имали потенциален ефект в бъдеще за промени в счетоводната политика и класификацията и стойностите на отчетни обекти във финансовите отчети на дружеството за следващи периоди, а именно:

- *МСФО 9 Финансови инструменти (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. - не е приет от ЕК).* Този стандарт е нов стандарт за финансовите инструменти. Крайното му предназначение е да замести изцяло МСС 39. Проектът на подмяната с новия стандарт е преминал през три фази: фаза 1 Класификация и оценяване на финансовите активи и пасиви; фаза 2 Счетоводно отчитане на хеджирането; и фаза 3 Методология на определяне на обезценката. Понастоящем МСФО 9 е издаван на четири пъти, през м.ноември 2009 г., през м.октомври 2010 г., през м.ноември 2013 г. и окончателно през м.юли 2014 г. Фаза 1 Класификация и оценяване на финансовите активи и пасиви – с първите издания той подменя тези части на МСС 39, които се отнасят за класификацията и оценката на финансовите инструменти. Той установява нови принципи, правила и критерии за класификация, оценка и отписване на финансовите активи и пасиви, вкл. хибридните договори. МСФО 9 въвежда изискване класификацията на финансовите активи да бъде правена на база бизнес модела на предприятието за тяхното управление и на характеристиките на договорените парични потоци на съответните активи. Определя само две основни категории оценки – по амортизируема и по справедлива стойност. Новите правила ще доведат до промени основно в отчитането на финансови активи като дългови инструменти и на финансови пасиви приети за отчитане по справедлива стойност през текущите печалби и загуби (за кредитния риск). Особеност при класификацията и оценъчния модел за финансовите активи по справедлива стойност е добавената категория – с оценка по справедлива стойност през другия всеобхватен доход (за някои дългови и капиталови инструменти). Фаза 2 Счетоводно отчитане на хеджирането – за целта е приета нова глава към МСФО 9, с която се въвежда нов модел за счетоводно отчитане на хеджирането, който позволява последователно и цялостно отразяване на всички финансови и нефинансови рискови експозиции, обект на операции по хеджиране, и от друга – по-добро представяне на дейностите по управление на риска във финансовите отчети, особено на връзката им с хеджиращите сделки и на обхвата и вида документация, която да се използва. Също така са подобрени изискванията към структурата, съдържанието и подхода на представяне на оповестяванията по хеджирането. Допълнително, въведена е опцията отчитането на промените в справедливата стойност на собствените дългове, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, но в частта, дължаща се на промени в качеството на собствената кредитоспособност на дружеството, да се представя в другия всеобхватен доход вместо в печалбата или загубата. Предприятия, прилагащи МСС 39, ще могат да приемат като политика тази опция, а също така, те ще могат да продължат да прилагат изискванията за счетоводното отчитане на хеджиране на справедлива стойност на лихвена експозиция според изискванията на МСС 39, дори и след като МСФО 9 влезе в сила. Фаза 3 Методология на определяне на обезценката - промяната предлага приложение на модела на „очаквана загуба”, съгласно който всички очаквани загуби се признават през целия живот на един амортизируем финансов инструмент, а не само при изкристализирането на събитие, както е в сегашния модел по МСС 39. С промените на МСФО 9 от м.юли 2014 г. стандартът е окончателен и се определя датата му на влизане да бъде 1 януари 2018 г.;

- *МСФО 7 (променен) Финансови инструменти: Оповестявания – относно облекчението за преизчислението на сравнителни периоди и свързаните с тях оповестявания при прилагането на МСФО 9 (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. - не е приет от ЕК).* Тази промяна е свързана с въвеждане на облекчение относно необходимостта от преизчисление на сравнителните финансови отчети и възможността за предоставяне на модифицирани оповестявания при преминаването от МСС 39 към МСФО 9 (когато това се случи) според датата на прилагане на стандарта от дружеството и дали то избира опцията да преизчисли предходни периоди;

- *МСФО 10 (променен) Консолидирани финансови отчети и МСС 28 (променен) Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия - относно продажба или вноска на активи между инвеститор и негово*

асоциирано или съвместно предприятие (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – не са приети от ЕК). Тази промяна възниква във връзка с непоследователност между изискванията и правилата на МСФО 10 и на МСС 28 (ревизиран 2011 г.) в случаите на транзакции от инвеститор към негово асоциирано или съвместно дружество. С нея основно се пояснява, че при транзакциите, които по съдържание са продажба или вноска на съвкупност от активи, но не са цялостен бизнес – печалбата или загубата се признава частично само до размера на дела на несвързаните инвеститори, а в случаите, когато транзакциите по същество са продажба или вноска на активи, които са бизнес по смисъла на МСФО 3 – печалбата или загубата се признава изцяло;

- МСФО 10 (променен) Консолидирани финансови отчети, МСФО 12 (променен) Оповестяване на участия в други предприятия и МСС 28 (променен) Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия - относно инвестиционни дружества (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2016 г. – не са приети от ЕК). Тази промяна възниква във връзка с уточненията относно възможността за освобождаване от консолидация – основно за: 1) дали едно инвестиционно дружество следва да отчита едно дъщерно дружество по справедлива стойност когато дъщерното дружество предоставя инвестиционни услуги на трети лица; 2) взаимодействието между промените за инвестиционни дружества и освобождаването от необходимостта за изготвяне на консолидиран финансов отчет според МСФО 10; 3) дали едно не-инвестиционно дружество трябва да разгръща отчитането по справедлива стойност на свои съвместни или асоциирани дружества, които са инвестиционни дружества.

- МСФО 11 (променен) Съвместни споразумения - относно отчитане на придобиване на дялове в съвместни дейности (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – не е приет от ЕК). Това допълнение основно уточнява, че при придобиването от страна на инвеститор на дялове в съвместна дейност, която по съдържание представлява бизнес, следва да се прилагат изискванията и правилата на МСФО 3 за бизнес комбинации.

- МСФО 15 Приходи по договори с клиенти (в сила за годишни периоди от 01.01.2017 г. - не е приет от ЕК). Този стандарт е изцяло нов стандарт. Той въвежда цялостен комплекс от принципи, правила и подходи за признаването, отчитането и оповестяването на информацията относно вида, сумата, периода и несигурностите във връзка с приходите и паричните потоци, произхождащи от договори с контрагенти. Стандартът ще замени действащите до този момент стандарти свързани с признаването на приходи, основно МСС 18 и МСС 11. Водещият принцип на новият стандарт е в създаването на модел от стъпки, чрез който определянето на параметрите и времето на прихода са съизмерими спрямо задължението на всяка от страните по сделката помежду им. Ключовите компоненти са: а) договори с клиенти с търговска същност и оценка на вероятността за събиране на договорените суми от страна на предприятието съгласно условията на дадения договор; б) идентифициране на отделните задължения за изпълнение по договора за стоки или услуги - отграничаемост от останалите поети ангажименти по договора, от които клиентът би черпил изгоди; в) определяне на цена на операцията – сумата, която предприятието очаква, че има право да получи срещу прехвърлянето на съответната стока или услуга към клиента – особено внимание се отделя на променливия компонент в цената, финансовия компонент, както и на компонента, получаван в натура; г) разпределение на цената на операцията между отделните задължения за изпълнение по договора – обичайно на база самостоятелната продажна цена на всеки компонент; и д) моментът или периодът на признаване на прихода – при успешното изпълнение на задължение по договор чрез трансфериране на контрола върху обещаната стока или услуга, било то в даден момент или за определен период във времето. Стандартът допуска както пълно ретроспективно приложение, така и модифицирано ретроспективно приложение, от началото на текущия отчетен период, с определени оповестявания за предходните периоди;

- МСС 1(променен) Представяне на финансови отчети - относно инициатива за оповестявания (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – не е приет от ЕК). Тази промяна е важно разяснение на самия стандарт с насока на съставителите на финансови отчети, когато е необходимо те да прилагат преценка за същественост на определена информация и нейното представяне при изготвянето на финансовите

отчети, т.е. за включването или не на дадена информация, подход на представяне в отчета за финансовото състояние и в отчета за всеобхватния доход - агрегиране или самостоятелно представяне, подход на подредба на пояснителните приложения, както и представянето на някои специфични статии в отчетите;

- *МСС 16 (променен) Имоти, машини, съоръжения и МСС 38 (променен) Нематериални активи* - относно допустимите методи за начисляване на амортизация (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – не са приети от ЕК). Това разяснение уточнява, че методът за амортизация на един актив на база съотношение спрямо очакваните приходи, в чието генериране той участва, не се приема за подходящ амортизационен метод за измерването на ползите, които се консумират от използването този актив (освен в много редки случаи, по изключение);

- *МСС 27 (променен) Самостоятелни финансови отчети* - относно метод на собствения капитал в самостоятелните финансови отчети. (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – не е приет от ЕК). С тази промяна е възстановена опцията в МСС 27 за оценяване и отчитането по метода на собствения капитал на инвестициите в дъщерни, асоциирани и съвместни дружества в самостоятелните финансови отчети;

- *Подобрения в МСФО Цикъл 2010-2012 (м.декември 2013) - подобрения в МСФО 2, МСФО 3, МСФО 8, МСФО 13, МСС 16, МСС 24, МСС 38* (в сила за годишни периоди от 01.07.2014 г. – приети от ЕК). Тези подобрения внасят частични промени и редакции в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност или неясноти в правилата на приложение и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятия. Основно промените са насочени към следните обекти или операции: а) промяна в дефиницията на „период на (безусловно) придобиване на права“ и „пазарно условие“ и са добавени „условие на изпълнението“ и „условие на услугата“ (МСФО 2); б) уточнение за третирането на условните възнаграждения при бизнес комбинации, които отговарят на определението за финансов инструмент (като финансови задължения или инструменти на собствения капитал) и тяхната оценка в края на всеки отчетен период – по справедлива стойност, вкл. представянето на ефектите от нея в отчета за всеобхватния доход (МСФО 3, МСФО 9, МСС 39 и МСС 37); в) изискване за оповестяване на критериите при определянето на агрегираните оперативни сегменти за целите на сегментното отчитане (МСФО 8); г) допълнително разяснение относно техниката на корекция на отчетна стойност и натрупаната амортизация в случаите, когато дадени активи са преоценени, като се поставя изискване тя да е последователна като подход спрямо преоценката на балансовата стойност на съответния актив (МСС 16, МСС 38); д) уточнение относно дружество предлагащо ключов управленски персонал като услуга на друго дружество, че то също е негово свързано лице (МСС 24);

- *Подобрения в МСФО Цикъл 2012-2014 (м.септември 2014 г.) - подобрения в МСФО 5, МСФО 7, МСС 19, МСС 34* (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – не са приети от ЕК). Тези подобрения внасят частични промени и редакции в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност или неясноти в правилата на приложение и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятия. Основно промените са насочени към следните обекти или операции: 1) допълнителни пояснения, че едно дружество може да рекласифицира активи „държани за продажба“ към активи „държани за разпределение към собствениците“ (и обратно) и това не променя първоначалния план на освобождаване, както и датата на класификацията по реда на МСФО 5; 2) допълнителни насоки за разяснение дали един договор за обслужване относно един напълно отписан трансфериран финансов актив представлява по същество продължаващ ангажимент при трансфера за целите на определяне обхвата на необходимите оповестявания; както и разяснение относно приложимостта на изискванията за оповестяване на нетирането на финансови активи и пасиви в съкратени междинни финансови отчети (МСФО 7); 3) уточнение относно изискването в стандарта, че висококачествените корпоративни облигации, които се използват при определянето на дисконтовия фактор за доходите след напускане следва да бъдат деноминирани в същата валута, в която се изплащат и доходите на съответните наети лица, т.е.

дълбочината на пазара трябва да се изследва на ниво валута (МСС 19); и 4) пояснение на изразизискване „на друго място в междинния финансов отчет“, т.е. това означава както представянето на информацията в кое и да е място в междинния финансов отчет, но и представянето на друго място в цялостната междинна отчетност (доклади), вкл. междинни доклади на ръководството, стига да е налице кръстосана референция между междинния финансов отчет и мястото, където е включено оповестяването (МСС 34);

Допълнително, за посочените по-долу нови стандарти, променени стандарти и приети тълкувания, които са издадени, но все още не са в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2014 г., ръководството е преценило, че следните не биха имали потенциален ефект за промени в счетоводната политика и класификацията и стойностите на отчетни обекти във финансовите отчети на дружеството, а именно:

- *МСФО 14 Отсрочени активи и пасиви по регулирани дейности (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. - не е приет от ЕК).* Този стандарт е нов и служи като междинен стандарт, приложим само за предприятия, които ще преминават към МСФО като отчетна рамка за първи път, с действие до приключването на проекта за нов всеобхватен стандарт, който ще адресира такъв тип регулирани дейности. Не се прилага от предприятия вече преминали към МСФО. Основните правила, установени със стандарта са, че предприятията: а) могат да признаят и продължат да представят и в отчетите си по МСФО отсрочени активи и пасиви, възникнали в резултат на операции по регулирани дейности, но само ако тези активи и пасиви са били признати в съответствие на прилаганите предишни отчетни стандарти и приета счетоводна политика; б) тези отсрочени активи и пасиви следва да се представят отделно в отчета за финансовото състояние, а измененията в тях – отделно в отчета за всеобхватния доход; и в) изискват се специфични оповестявания във връзка със същността, рисковете и ефектите от регулираните дейности и признатите от тях отсрочени активи и пасиви.

- *МСС 16 (променен) Имоти, машини, съоръжения и МСС 41 (променен) Земеделие - относно растения-носители (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – не са приети от ЕК).* Тази промяна въвежда подхода за оценяване и отчитане на плододайни насаждения (растения) на принципа на имотите, машините и оборудването (ДМА) по реда на МСС 16, а не съгласно МСС 41 (по цена на придобиване и с възможност за прилагане на модела на преоценената стойност, след навлизане в плододайна възраст), тъй като тяхното участие в селскостопанското производство е сходно с тяхното(ДМА) в индустриалното производство;

- *МСС 19 (ревизиран 2011 г.) Доходи на наети лица (в сила за годишни периоди от 1.07.2014 г. – приет от ЕК).* Тази промяна е свързана с разяснение относно третирането на вноски, направени от страна на служители или трети лица в планове с дефинирани доходи, съгласно формалните условия на съответния план. Промяната определя, че тези вноски следва да се третират като намаление на разходите за стаж или ефект в последващите оценки на нетния пасив(актив) по плана в зависимост от това дали вноските са обвързани със стажа или не;

- *Подобрения в МСФО Цикъл 2011-2013 (м.декември 2013) - подобрения в МСФО 1, МСФО 3, МСФО 13, МСС 40 (в сила за годишни периоди от 01.07.2014 г. – приети от ЕК от същата дата).* Тези подобрения внасят частични промени и редакции в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност или неясноти в правилата на приложение и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятия. Основно промените са насочени към следните обекти или операции: а) право на дружество преминаващо по МСФО за първи път да прилага стандарти, които все още не са влезли в сила, ако самите стандарти позволяват по-ранно прилагане (МСФО 1); б) уточнение за неприложение на МСФО 3 за отчитане на формиране на съвместни споразумения във финансовите отчети на самите съвместни споразумения; в) разяснение относно обхвата на договорите, които са в обхвата на изключението за група финансови активи и пасиви с нетиращи позиции спрямо пазарен и кредитен риск (МСФО 13); г) уточнение при третирането на една

сделка, която отговаря едновременно на критериите и на МСФО 3 и се отнася за инвестиционни имоти съгласно МСС 40, че следва да има поотделно приложение на двата стандарта независимо един от друг (МСС 40);

Финансовите отчети са изготвени на база историческата цена.

Дружеството води своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приема като негова отчетна валута за представяне. Данните в отчета и приложенията към него са представени в хиляди лева, освен ако нещо друго изрично не е указано.

Представянето на финансовия отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях (като в условия на финансова криза несигурностите са по-значителни). Обектите, които предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност, или където предположенията и приблизителните счетоводни оценки са съществени за финансовия отчет, са оповестени в *Приложение № 2.24*.

2.2. Сравнителни данни

Дружеството представя сравнителна информация в този финансов отчет за една предходна година.

Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират, за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

2.3. Функционална валута и признаване на курсови разлики

Функционалната валута и отчетната валута на представяне във финансовия отчет на дружеството е българският лев. От 1 юли 1997 г. левът е фиксиран в съответствие със Закона за БНБ към германската марка в съотношение BGN 1:DEM 1, а с въвеждането на еврото като официална валута на Европейския съюз - с еврото в съотношение BGN 1.95583:EUR 1.

При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията, като монетарни отчетни обекти, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута като се прилага обменният курс, публикуван от БНБ за последния работен ден на съответния месец. Към 31 декември те се оценяват в български лева като се използва заключителният обменен курс на БНБ.

Немонетарните отчетни обекти в отчета за финансовото състояние, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на търговски сделки в чуждестранна валута, или отчитането на търговски сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни, от тези, по които първоначално са били признати, се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в момента на възникването им, като се представят към "други доходи/загуби от дейността".

2.4. Приходи

Приходите в дружеството се признават на база принципа за начисляване и до степента, до която стопанските изгоди се придобиват от дружеството, и доколкото приходите могат надеждно да се измерят.

При предоставянето на услуги, приходите се признават, отчитайки етапа на завършеност на сделката към края на всеки отчетен период, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката и разходите за приключването ѝ. Обичайно приходите от услуги са такси за: членство, регистрация и пререгистрация, информационно обслужване, интернет и он-лайн търговия и комисионни за сделки с акции и облигации и се признават при и за периода на предоставяне на услугата.

При продажбите на оборудване (дълготрайни активи) приходите се признават, когато всички съществени рискове и ползи произтичащи от тяхната собственост преминават в купувача.

Финансовите приходи се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат, и се състоят от: лихвени приходи по предоставени депозити в банки с инвестиционна цел (вкл. на вноските по Гаранционния фонд), лихвени приходи по предоставени депозити в банки по репо сделки, лихвени приходи по текущи разплащателни сметки, приходи от инвестиции на разположение за продажба и приходи от инвестиции, държани до падеж, положителните курсови разлики по валутни операции и за заемни операции, нетно. Те се представят отделно от финансовите разходи на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината). Лихвеният приход се признава както се начислява и включва в текущите печалби и загуби пропорционално във времето на съществуването на съответния лихвоносен актив на база метода на ефективната лихва.

Нетните разлики от промяна на валутни курсове, свързани с парични средства, търговски вземания и задължения, деноминирани в чуждестранна валута, се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат, като се представят нетно към "други доходи/загуби от дейността".

Доходите от дивиденди се признават в текущите печалби и загуби и се представят в отчета за всеобхватния доход на датата, когато дружеството придобие правото да получи плащането в резултат на взето решение за разпределение на натрупани печалби и резерви от страна на акционерите (съдружниците/едноличния собственик). Приходите от дивиденди и лихви от инвестиции в дялове и ценни книжа се третираат и представят в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като финансови приходи.

2.5. Разходи

Разходите в дружеството се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите за начисляване и съпоставимост.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите за които се отнасят, се изпълняват.

Финансовите разходи се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) и се състоят от: лихвени разходи, вкл. банкови такси и други преки разходи по банкови заеми и репо-сделки, разпределението на доходността на инвестираните вноски по Гаранционния фонд, отрицателните курсови разлики от валутни операции и за заемни средства, нетно, загуби от обезценка на и сделки с финансови активи. Те се представят отделно от финансовите приходи в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.6. Имоти, машини и оборудване

Имотите, машините и оборудването (дълготрайни материални активи) са представени във финансовия отчет по историческа цена на придобиване (себестойност), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Първоначално оценяване

При първоначалното си придобиване имоти, машини и оборудване се оценяват по себестойност, която включва покупната цена, вкл. митническите такси и всички преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяемите данъци и др.

Дружеството е определило стойностен праг от 500 лв., под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се третира като текущ разход в момента на придобиването им.

Последващо оценяване

Избраният от дружеството подход за последваща балансова оценка на имотите, машините и оборудването е моделът на себестойността по МСС 16 – историческа цена на придобиване, намалена с начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Последващи разходи

Разходите за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. Извършени последващи разходи, свързани с имоти, машини и оборудване, които имат характер на подмяна на определени възлови части и агрегати, или на преустройство и реконструкция, се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчния му полезен живот към датата на капитализация. Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от балансовата стойност на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройството.

Методи на амортизация

Дружеството използва линеен метод на амортизация на дълготрайните материални активи. Амортизирането на активите започва, когато те са на разположение за употреба. Земята не се амортизира. Полезният живот по групи активи е определен в съответствие с: физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване и е както следва:

- сгради – 50 г.
- съоръжения – 7 г.
- машини оборудване – от 3 до 6 г.
- транспортни средства – 4 г.
- компютри – 2 г.
- стопански инвентар – 6.7 г.

Определеният срок на годност на дълготрайните активи се преглежда в края на всяка година и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

Обезценка на активи

Балансовите стойности на имотите, машините и оборудването подлежат на преглед за

обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че те биха могли да се отличават трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се изписва до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на дълготрайните материални активи е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. За определянето на стойността при употреба на активите бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтова норма преди данъци, която отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Печалби и загуби от продажба

Материалните дълготрайни активи се отписват от отчета за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “имоти, машини и оборудване” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към “други доходи/(загуби) от дейността” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.7 Нематериални активи

Нематериалните активи са представени във финансовия отчет по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка. В техния състав са включени основно лицензи за програмни продукти и лиценз за търговска система, използвани в дружеството.

В дружеството се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи при определен полезен живот от 2 години до 5 години.

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Нематериалните активи се отписват от отчета за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “нематериалните активи” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към “други доходи/(загуби) от дейността” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.8 Инвестиции в дъщерни дружества

Дъщерно дружество е такова дружество, над което дружеството като инвеститор притежава контрол. Притежаването на контрол означава, че инвеститорът е изложен на, или има права върху, променливата възвръщаемост от неговото участие в предприятието, в което е инвестирано, и има възможност да окаже въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия върху предприятието, в което е инвестирано.

Дългосрочните инвестиции, представляващи акции в дъщерни дружества, са представени във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), която представлява справедливата стойност на възнаграждението, което е платено, вкл. преките разходи по придобиването на инвестицията.

Тези инвестиции не се търгуват на фондови борси.

Притежаваните от дружеството инвестиции в дъщерни дружества подлежат на преглед за

обезценка. При установяване на условия за обезценка, същата се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като финансов разход”.

При покупка и продажба на инвестиции в дъщерни дружества се прилага “датата на сключване” на сделката.

Инвестициите се отписват, когато се прехвърлят правата, които произтичат от тях на други лица при настъпването на правните основания за това и по този начин се загубва контрола върху стопанските изгоди от инвестициите. Доходът от продажбата им се представя към „финансови приходи” или респ. “финансови разходи” на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.9. Инвестиции в съвместни дружества

Съвместно дружество е такова предприятие, създадено по силата на договорно споразумение между дружеството като инвеститор и едно или повече други страни (дружества), които се заемат с обща стопанска дейност и върху която контролиращите съдружници упражняват съвместен контрол. Съвместен контрол е налице когато вземането на стратегическите финансови и оперативни решения, свързани със съвместното дружество е договорно установено да става със задължително единодушно съгласие (консенсус) между контролиращите съдружници. Последните имат права върху нетните активи на съвместното дружество.

Инвестициите в съвместни дружества са представени във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), която представлява справедливата стойност на възнаграждението, което е платено, вкл. преките разходи по придобиването на инвестицията.

Притежаваните от дружеството инвестиции в съвместни дружества подлежат на преглед за обезценка. При установяване на условия за обезценка, същата се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като финансов разход.

Инвестициите в съвместни дружества се отписват, когато се прехвърлят правата, които произтичат от тях на други лица при настъпването на правните основания за това и по този начин се загубва съвместния контрол върху стопанските изгоди от инвестициите. Доходът от продажбата им се представя към статията *финансови приходи* или респ. *финансови разходи* на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.10. Инвестиции на разположение за продажба

Дългосрочните инвестиции във финансови активи на разположение за продажба са недеривативни финансови активи, представляващи: а) дългови ценни книжа с фиксирани или определяеми плащания и фиксирани матуритетни дати и б) акции и дялове от капитала на други дружества (малцинствено участие).

Първоначално оценяване

Първоначално инвестициите (финансовите активи) на разположение за продажба се признават по цена на придобиване, която е справедливата стойност на възнаграждението, което е било платено, включително преките разходи по придобиване на инвестицията – (финансовия актив).

Последващо оценяване

Притежаваните от дружеството инвестиции (финансови активи) на разположение и за продажба се оценяват последващо по справедлива стойност (*Приложение № 2.23.*)

Дългосрочните инвестиции, представляващи дългови ценни книжа с фиксирани или определяеми плащания и фиксирани матуритетни дати последващо се оценяват и се представят в отчета за финансовото състояние по справедлива стойност при спазването на следната политика: „определяне

на справедливата стойност директно на база пазарни цени (цени на дилъри) – „последна цена купува“ към последния работен ден на съответния отчетния период (година), т.е. директни (некоригирани) цени (Ниво 1).

Притежаваните от дружеството инвестиции (финансови активи), представляващи акции в други дружества (малцинствено участие), не се търгуват на активен пазар и за тях няма котировки на пазарни цени. Последващо те се оценяват и представят в отчета за финансовото състояние по справедлива стойност, определяна чрез прилагането на приходния подход, респ. метода на дисконтираните парични потоци като основна оценъчна техника (Ниво 3).

По изключение, за дружества/предприятия от затворен тип, за които е трудно да се намерят данни за аналогови пазарни сделки и/или поради обстоятелството, че бъдещото функциониране на тези дружества е свързано с определени несигурности, за да може да се направят достатъчно разумни и обосновани дългосрочни предположения за изчисляването на справедливата стойност на техните акции чрез други алтернативни оценъчни методи - се оценяват по цена на придобиване.

Ефектите от последващата преоценка на ценните книжа до тяхната справедлива стойност се представят в отделен компонент на отчета за всеобхватния доход (в други компоненти на всеобхватния доход) и се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) при освобождаване (продажба) от съответната инвестиция като се посочват към статията „финансови приходи“ или „финансови разходи“.

Приходите от лихви, свързани с дългосрочни инвестиции (финансови активи) на разположение за продажба, представляващи: дългови ценни книжа с фиксирани или определяеми плащания и фиксирани матуритетни дати се признават и представят на база ефективен доход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към статията „финансови приходи“.

Приходите от дивиденди, свързани с дългосрочни инвестиции (финансови активи), представляващи акции в други дружества (малцинствено участие) се признават като текущи приходи и представят в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към статията „финансови приходи“.

Притежаваните инвестиции на разположение за продажба се преглеждат към края на всеки отчетен период и при установяване на условия за перманентна обезценка, същата се отразява в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към статия „финансови разходи“.

При установяване на условия за обезценка, същата се определя като разлика между балансовата стойност и възстановимата стойност на инвестицията и се отразява в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), освен ако през предходни периоди има формиран положителен резерв за тези инвестиции – тогава първо обезценката се покрива за сметка на този резерв и се представя нетно в отчета за всеобхватния доход (в други компоненти на всеобхватния доход).

2.11. Инвестиции, държани до падеж

Инвестиции във финансови активи държани до падеж са такива активи, които представляват дългови ценни книжа, с фиксирани или определяеми плащания и фиксирани матуритетни дати, спрямо които дружеството при тяхното придобиване има положително намерение и възможност да държи до настъпването на падежа им.

Тези активи се оценяват първоначално по тяхната цена на придобиване, а последващо – по амортизируема стойност при използването на метода на ефективната лихва, намалена с обезценка, ако има такава.

Приходите от тях се признават и представят на база ефективен доход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към статията „финансови приходи“.

2.12. Търговски и други вземания

Търговските вземания се отчитат и представят във финансовия отчет по справедлива стойност на база стойността на оригинално издадената фактура (себестойност), намалена с размера на обезценката за несъбираеми суми.

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави, когато събираемостта на цялата сума или на част от нея съществува висока несигурност. Несъбираемите вземания се изписват, когато правните основания за това настъпят. Когато дадено вземане се прецени като напълно несъбираемо, то се изписва за сметка на коректива (*Приложение № 2.20.1*).

2.13. Срочни депозити в банки

Депозити в банки представляват вземания от банки по инвестирани свободни парични ресурси под формата на срочни депозити с оригинален матуритет над 3 месеца. Депозитите се оценяват и се представят в отчета за финансовото състояние по амортизируема стойност.

В отчета за финансовото състояние те се представят към групата на "срочни депозити в банки", с инвестиционна цел, а в отчета за паричните потоци – към "паричните потоци, ангажирани в инвестиционната дейност на дружеството".

Получената лихва от тези депозити се представя като приход от лихви от инвестиционна дейност в отчета за паричните потоци (*Приложение № 2.20.1*).

2.14. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти включват касовите наличности, разплащателните сметки и краткосрочните депозити, включително репа в банки, чийто оригинален матуритет е до 3 месеца (*Приложение № 2.20.1*). За целите на отчета за паричните потоци банковите депозити се анализират и представят в съответствие с целите и намеренията на дружеството за доходност от тях, както и фактическата поддържана продължителност на инвестирането в такъв тип депозити.

За целите на изготвянето на отчета за паричните потоци:
паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);

- платените суми за ДДС по доставка на имоти, машини, оборудване и нематериални активи, с право на възстановяване, са представени като плащания към доставчици в оперативна дейност;
- получените лихви по разплащателни сметки са представени в оперативната дейност;
- получените лихви от предоставени срочни депозити в банки и ипотечни облигации са представени в инвестиционна дейност, доколкото по съдържание тези операции представляват инвестиране на свободни ресурси на дружеството.

2.15. Задължения по гаранционен фонд

Съгласно правилника за работа на дружеството, одобрен от КФН, всички инвестиционни посредници са били задължени да правят вноски с цел формиране на фонд за гарантиране на разплащанията (Гаранционен фонд) по сключените сделки на фондовата борса. Гаранционният фонд е бил формиран от всички членове на Бorsата и средствата от него са могли да бъдат използвани като гаранция срещу неизпълнение на задължение за приключване на сделка от страна на борсов член. Съгласно предвидения в правилата на Бorsата ред, всеки член е бил длъжен да прави първоначална вноска, както и периодични вноски във фонда в зависимост от реализирания от него оборот през изтеклия календарен месец. Акумулираните средства са могли да бъдат използвани както за покриване на задължение на неизряден купувач, така и чрез закупуване на неналичните ценни книжа по сметката на неизрядния продавач. Вноските по Гаранционния фонд са били възвръщаеми при напускането на

Борсата от съответния инвестиционен посредник, заедно с натрупаната до този момент доходност от управлението на средствата. Средствата на Гаранционния Фонд, които са били набирани от паричните вноски на членовете на Борсата са били превеждани по сметка в банка-депозитар. Набраните по сметка в банката-депозитар средства във фонда са могли да бъдат инвестирани само в ценни книжа, издадени или гарантирани от българската държава, в банкови депозити, както и в общински облигации. Фондът е могъл да инвестира до 50 на сто от своите активи в банкови депозити и до 20 на сто в ценни книжа, издадени или гарантирани от българската държава, съответно в дългови ценни книжа, издадени от страните членки на Еврозоната с кредитен рейтинг не по-нисък от най-високия текущ кредитен рейтинг на Република България. Не по-малко от 10 на сто от активите на фонда е трябвало да са парични средства на безсрочни или срочни със срок до 3 месеца банкови депозити или дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от българската държава, с остатъчен срок до падежа до 90 дни. Контролът върху процеса по инвестиране на средствата на фонда е бил осъществяван на текуща база от Комитета за управление на фонда, като тези решения в оперативен план се били привеждани в действие от изпълнителния директор на дружеството.

През 2013 година задълженията по гаранционния фонд и респ. парични средства по него са били прехвърлени изцяло на Централен депозитар.

2.16. Търговски и други задължения

Търговските и другите текущи задължения се отчитат и представят във финансовия отчет по стойността на оригиналните фактури (цена на придобиване), която се приема за справедливата стойност на сделката и ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, задълженията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизируема стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва (*Приложение № 2.20.2*).

2.17. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в дружеството се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство в България.

Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи за наетия персонал под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми за уреждане в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналот е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, за периода, в който е положен трудът за тях и/или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки) в размер на недисконтираната им сума.

Към датата на всеки финансов отчет дружеството прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за сумите за самите възнаграждения и на вноските по задължителното обществено и здравно осигуряване, които

работодателят дължи върху тези суми.

Дългосрочни доходи при пенсиониране

Планове с дефинирани вноски

Основно задължение на дружеството като работодател в България е да извършва задължително осигуряване на наетия си персонал за фонд "Пенсии", допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд "Общо заболяване и майчинство" (ОЗМ), фонд "Безработица", фонд "Трудова злополука и професионална болест" (ТЗПБ), фонд "Гарантиране вземания на работниците и служителите" (ГВРС) и здравно осигуряване. Размерите на осигурителните вноски се утвърждават всяка година със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съответствие с правилата от Кодекса за социално осигуряване (КСО) в съотношение 60:40 (2013 г.: 60:40).

Тези осигурителни пенсионни планове, прилагани от дружеството в качеството му на работодател, са планове с дефинирани вноски. При тях работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд "Пенсии", фонд "ОЗМ", фонд "Безработица", фонд "ТЗПБ", както и в универсални и професионални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно средства да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогични са и задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Към дружеството няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд.

Дължимите от дружеството вноски по планове с дефинирани вноски за социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата), освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, и като текущо задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на полагане на труда и на начислението на съответните доходи на наетите лица, с които доходи вноските са свързани.

Планове с дефинирани доходи

Съгласно Кодекса на труда дружеството в качеството му на работодател в България е задължено да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват нефондирани планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на финансовия отчет, по която те се представят в отчета за финансовото състояние, а респективно изменението в стойността им, се представя в отчета за всеобхватния доход като: а) разходите за текущ и минал стаж, разходите за лихва и ефектите от съкращенията и урежданията се признават веднага, в периода, в който възникнат, и представят в текущата печалба или загуба, по статия „разходи за персонал“, а б) ефектите от последващите оценки на задълженията, които по същество представляват актюерски печалби и загуби, се признават веднага, в периода, в който възникнат, и се представят към другите компоненти на всеобхватния доход, по статия „последващи оценки на пенсионни планове с дефинирани доходи“. Актюерските печалби и загуби произтичат от промени в актюерските предположения и опита.

Към датата на всеки годишен финансов отчет дружеството назначава сертифицирани актюери, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните му задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. За целта те прилагат кредитния метод на прогнозните единици. Сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез дисконтиране на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на матуритета на това

задължение и при използването на лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации с подобен срок, котиращи в България, където функционира и самото дружество.

Доходи при напускане

Съгласно местните разпоредби на трудовото и осигурително законодателство в България, дружеството като работодателят има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор преди пенсиониране определени видове обезщетения.

Дружеството признава задължения към персонала по доходи при напускане преди настъпване на пенсионна възраст, когато е демонстриран обвързващ ангажимент, на база публично анонсиран план, вкл. за реструктуриране, да се прекрати трудовият договор със съответните лица без да има възможност да се отмени, или при формалното издаване на документите за доброволно напускане. Доходи при напускане, платими повече от 12 месеца, се дисконтират и представят в отчета за финансовото състояние по тяхната сегашна стойност.

2.18. Акционерен капитал и резерви

Българска фондова борса - София АД е акционерно дружество и е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на акционерен капитал, който да служи като обезпечение на кредиторите на дружеството за изпълнение на техните вземания към него. Акционерите отговарят за задълженията на дружеството до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност. Дружеството отчита основния си капитал по номинална стойност на регистрираните в съда акции.

Съгласно изискванията на Търговския закон и Устава дружеството е длъжно да формира и фонд Резервен, като източници на фонда могат да бъдат:

- най-малко една десета от печалбата, която се отделя, докато средствата във фонда достигнат една десета част от капитала или по-голяма част, предвидена в Устава;
- средствата, получени над номиналната стойност на акциите при издаването им (премиен резерв);
- други източници, предвидени с определено решение на Общото събрание.

Средствата от фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Когато средствата във фонда достигнат определения в Устава минимален размер, средствата над тази сума могат да бъдат използвани за увеличаване на капитала.

Резервът по финансови активи на разположение за продажба е формиран от разликата между балансовата стойност на финансовите активи на разположение за продажба и техните справедливи стойности към датата на извършване на преоценката. Този резерв се прехвърля към текущите печалби и загуби в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато финансовите активи се освободят (продадат) от дружеството и/или при установена трайна обезценка на определени финансови активи.

2.19. Данъци върху печалбата

Текущите данъци върху печалбата на дружеството са определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка в България за 2014 г. е 10 % (2013 г.: 10%).

Отсрочените данъци върху печалбата се определят чрез прилагане на балансовия метод за определяне на задължението относно всички временни разлики на дружеството към датата на

финансовия отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики, с изключение на тези, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспаднат тези намаляеми разлики, с изключение на разликите, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглежда на всяка дата на баланса и се редуцират до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба или проявяващи се през същия период облагаеми временни разлики, с които те да могат да бъдат приспаднати или компенсирани.

Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са отчетени като други компоненти на всеобхватния доход или капиталова позиция в отчет за финансовото състояние, също се отчитат директно към съответния компонент на всеобхватния доход или балансовата капиталова позиция.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки и основи, които се очаква да се прилагат за периода и типа операции, през които активите се очаква да се реализират, а пасивите - да се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или с голяма степен на сигурност се очаква да са в сила, и по данъчни ставки на държавата (РБългария), в чиято юрисдикция се очаква да се реализира съответният отсрочен актив или пасив.

Отсрочени данъчни активи на дружеството се представят нетно срещу негови отсрочени данъчни пасиви, когато и доколкото то се явява за тях данъчния платец в съответната юрисдикция (РБългария), и то тогава и само тогава, когато дружеството има законно право да извършва или получава нетни плащания на текущи данъчни задължения или вземания по данъците върху печалбата.

Към 31.12.2014 г. отсрочените данъци върху печалбата на дружеството са оценени при ставка, валидна за 2015 г., която е в размер на 10%.

2.20. Финансови инструменти

2.20.1. Финансови активи

Дружеството класифицира своите финансови активи в следните категории: "заеми (кредити) и вземания", „ финансови активи на разположение за продажба" и "финансови активи, държани до падеж". Класификацията е в зависимост от същността и целите (предназначението) на финансовите активи към датата на тяхното придобиване. Ръководството определя класификацията на финансовите активи на дружеството към датата на първоначалното им признаване в отчета за финансовото състояние.

Обичайно дружеството признава в отчета за финансовото състояние финансовите активи на датата на търгуване – датата, на която то се е обвързало (поело е окончателен ангажимент) да закупи съответните финансови активи. Всички финансови активи първоначално се оценяват по тяхната справедлива стойност плюс преките разходи по транзакцията.

Финансовите активи се отписват от отчета за финансовото състояние на дружеството, когато правата за получаване на парични средства (потоци) от тези активи са изтекли, или са прехвърлени и дружеството е прехвърлило съществената част от рисковете и ползите от собствеността върху актива на

друго дружество (лице). Ако дружеството продължава да държи съществената част от рисковете и ползите асоциирани със собствеността на даден трансфериран финансов актив, то продължава да признава актива в отчета си за финансовото състояние, но признава също и обезпечено задължение (заем) за получените средства.

Кредити и вземания

Кредити и вземания са недеривативни финансови активи с фиксирани или установими плащания, които не се котират на активен пазар. Те се оценяват в отчета за финансовото състояние по тяхната амортизируема стойност при използването на метода на ефективната лихва, намалена с направена обезценка. Тези активи се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца или в един обичаен оперативен цикъл на дружеството, а останалите – като нетекущи. Тази група финансови активи включва: търговски вземания, други вземания от контрагенти и трети лица, депозити в банки, парични средства и парични еквиваленти от отчета за финансовото състояние. Лихвеният доход по кредитите и вземанията се признава на база ефективна лихва, освен при краткосрочните вземания под 3 месеца, където признаването на такава лихва е неоснователно като несъществено и в рамките на обичайните кредитни условия. Той се представя в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), към “финансови приходи” (*Приложения № 2.12, 2.13, и 2.14*).

Финансови активи на разположение за продажба

Финансовите активи на разположение за продажба са недеривативни активи, държани от дружеството, които са предназначени с такава цел или не са класифицирани в друга група. Обичайно те представляват: а) дългови ценни книжа с фиксирани или определяеми плащания и фиксирани матуритетни дати, закупени с цел инвестиране на свободни парични средства в категорията “на разположение за продажба”, доколкото намерението е тези ценни книжа е да се държат за неопределен период от време и същите могат да бъдат продавани при необходимост от ликвидни средства или промени в лихвените проценти, валутните курсове или цената им; и б) некотирани или ограничено котирани на борса акции и дялове в други дружества и предприятия, придобити с инвестиционна цел (малцинствено участие), и се включват към нетекущите активи, освен ако намерението на дружеството е да ги продава в рамките на следващите 12 месеца и активно търси купувач. (*Приложение № 2.10*)

Финансовите активи на разположение за продажба се оценяват първоначално по цена на придобиване, която е справедливата стойност на възнаграждението, което е платено, включително разходите по придобиване, включени в инвестицията.

Последващата оценка на финансовите активи на разположение и за продажба е по справедлива стойност, освен за акции/дялове на затворени, нетъргувани на борсов пазар дружества (*Приложение 2.10*).

Ефектите от преоценката до справедливата стойност, печалби или загуби, на държаните инвестиции (финансови активи) на разположение за продажба се отчитат в отчета за всеобхватния доход (към други компоненти на всеобхватния доход) по статия “нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение за продажба” и се натрупват към самостоятелен компонент на собствения капитал - “резерв по финансови активи на разположение за продажба”.

При установяване на последваща трайна обезценка или при продажба на инвестиция на разположение за продажба, сумата на обезценката и всички натрупани преди това загуби (нетно) към резерва, се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като “финансови разходи”. Аналогично, при всяка продажба на инвестициите от този тип натрупаните нереализирани печалби в резерва се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в статията “финансови приходи”.

Получените лихви по инвестициите в дългови ценни книжа, класифицирани като финансови

активи на разположение за продажба се отчитат на база ефективна лихва и се представят като “финансови приходи” в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Дивиденди по акции и дялове, класифицирани като финансови активи на разположение за продажба, се признават и отчитат като “финансови приходи” в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато се установи, че дружеството е придобило правото върху тези дивиденди.

Финансови активи, държани до падеж

Финансови активи държани до падеж са държани от дружеството финансови инструменти под формата на дългови ценни книжа, с фиксирани или определяеми плащания и фиксирани матуритетни дати, спрямо които дружеството при тяхното придобиване е имало и продължава да има положително намерение и възможности да ги държи до настъпването на падежа им. Тези активи се оценяват първоначално по тяхната цена на придобиване, а последващо – по амортизируема стойност при използването на метода на ефективната лихва, намалена с обезценка, ако има такава. (Приложение № 2.11)

Приходите от тях се признават и представят на база ефективна лихва в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към “финансови приходи”.

В края на всеки отчетен период дружеството оценява дали са настъпили събития и обстоятелства, които показват наличието на обективни индикатори и доказателства, че отделен финансов актив или група финансови активи от всяка категория има обезценка. Тези индикатори са свързани с кредитоспособността на издателя на дълговата книга и респ. обслужването от негова страна на задълженията му по ценната книга и възможностите за лесна ѝ реализация. При установяване на обезценка, тя се отчита към финансовите разходи в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.20.2. Финансови пасиви и инструменти на собствения капитал

Дружеството класифицира дългови инструменти и инструменти на собствен капитал или като финансови задължения или като собствен капитал в зависимост от същността и условията в договор със съответния контрагент относно тези инструменти.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви включват заеми (кредити), задължения към доставчици и други контрагенти, вкл. вноските по Гаранционния фонд. Първоначално те се признават в отчета за финансовото състояние по справедлива стойност, нетно от преките разходи по транзакцията, а последващо – по амортизируема стойност по метода на ефективната лихва (Приложение № 2.16).

2.21. Доход на акция

Основните доходи на акция се изчисляват като се раздели нетна печалба или загуба за периода, подлежаща на разпределение между акционерите, притежатели на обикновени акции, на средно-претегления брой на държаните обикновени акции за периода.

Средно-претегленият брой акции представлява броят на държаните обикновени акции в началото на периода, коригиран с броя на обратно изкупените обикновени акции и на новоиздадените такива през периода, умножен по средно-времевия фактор. Този фактор изразява броя на дните, през които конкретните акции са били държани, спрямо общия брой на дните през периода.

При капитализация, бонус емисия или разделяне, броят на обикновените акции, които са в обръщение до датата на това събитие, се коригира, за да се отрази пропорционалната промяна в броя на обикновените акции в обръщение така, сякаш събитието се е случило в началото на представения

най-ранен период.

Доходи на акции с намалена стойност не се изчисляват, тъй като няма издадени потенциални акции с намалена стойност.

2.22. Сегментно отчитане

Дружеството идентифицира своите отчетни сегменти и оповестява информация по сегменти в съответствие с организационната и отчетна структура, използвана от ръководството за управление. Оперативните сегменти са компоненти на бизнеса, които се оценяват редовно от членовете на ръководството, вземащи оперативни решения - като се използва финансова и оперативна информация, изготвена конкретно за сегмента, за целите на текущото наблюдение и оценяване на резултатите от дейността (изпълнението) и разпределението на ресурсите на дружеството.

Оперативните сегменти на дружеството текущо се наблюдават и направляват поотделно, като всеки оперативен сегмент представлява отделна бизнес област, която е носител на различни бизнес ползи и рискове. Оперативните сегментите, по които дружеството наблюдава, измерва и контролира рисковете и възвръщаемостта за нея са обособени според основните бизнес дейности, извършвани на Бorsата, а именно: а) търговия на финансови инструменти; б) информационно обслужване и в) регистрация и поддържане на емисии финансови инструменти за търговия.

Информация по оперативни сегменти

Дружеството използва един измерител – брутен марж (печалба) при оценяването на резултатите в оперативните сегменти и за разпределянето на ресурси между тях. Тя се определя като разлика между сегментните приходи и сегментните разходи, пряко съотносими към съответния сегмент.

Сегментните активи, пасиви, респективно приходи, разходи и резултати включват тези, които са и могат да бъдат директно относими към съответния сегмент, както и такива, които могат да бъдат разпределени на разумна база. Обичайно това са: а) за приходите – приходи от услуги; б) за разходите - за материали и консумативи, за външни услуги, за амортизации и за възнагражденията на персонала; в) за активите – нематериални активи, търговски вземания, парични средства свързани с Гаранционен фонд; г) за пасивите – задължения по вноски за Гаранционен фонд, задължения към доставчици, текущи задължения към персонала и за обществено осигуряване. Капиталовите разходи (инвестиции) по бизнес сегменти са отграничени разходи, извършени през периода за придобиване или изграждане на секторни нетекущи активи, които се очаква да бъдат използвани през повече от един период.

Дружеството управлява имотите, машини и оборудване, инвестициите в дъщерни дружества, инвестициите на разположение за продажба и инвестициите, държани до падеж, както и данъците на ниво дружество и те не се разпределят на сегментно ниво.

Резултатите от дейности, които се считат за случайни спрямо основните типове операции (дейности) на дружеството, както и неразпределяемите приходи, разходи, пасиви и активи, се отчитат отделно в позиция „неразпределени на ниво дружество“. Тези суми по принцип включват: други доходи от дейността, освен ако не произтичат от дейността на конкретен сегмент, административни разходи, лихвени приходи и разходи, реализирани и нереализирани печалби и загуби от сделки с валута и инвестиции, инвестиции в други дружества, други вземания и разчети по данъци.

Прилаганата счетоводна политика за отчитането по сегменти, се основава на аналогични правила и принципи на тази, използвана от дружеството за изготвяне на публичните й отчети по закон.

2.23. Оценяване по справедлива стойност

Някои от активите и пасивите на дружеството се оценяват и представят и/или само оповестяват по справедлива стойност за целите на финансовото отчитане. На повтаряща се база, такива са: *финансовите активи на разположение за продажба, финансови активи, държани до падеж, определени*

търговски и други вземания и задължения.

Справедливата стойност е цената, която би била получена при продажбата на даден актив или платена при прехвърлянето на пасив в обичайна сделка между независими пазарни участници на датата на оценяването. Справедливата стойност е изходяща цена и се базира на предположението, че операцията по продажбата ще се реализира или на основния пазар за този актив или пасив, или в случай на липса на основен пазар – на най-изгодния пазар за актива или пасива. Както определеният като основен, така и най-изгодният пазар са такива пазари, до които дружеството задължително има достъп.

Измерването на справедливата стойност се прави от позицията на предположенията и преценките, които биха направили потенциалните пазарни участници когато те биха определяли цената на съответния актив или пасив, като се допуска, че те биха действали за постигане на най-добра стопанска изгода от него за тях.

Дружеството прилага различни оценъчни техники, които биха били подходящи спрямо спецификата на съответните условия, и за които разполага с достатъчна база от входящи данни, като се стреми да използва в максимална степен наличната публично наблюдаема информация и респ. – да минимизира използването на ненаблюдаема информация. То използва основно приходния подход, като най-често прилаганата оценъчна техника е методът на дисконтираните парични потоци.

Справедливата стойност на всички активи и пасиви, които се оценяват и/или оповестяват във финансовите отчети по справедлива стойност, се категоризира в рамките на следната йерархия на справедливите стойности, а именно:

- Ниво 1 – Котирани (некоригирани) пазарни цени на активен пазар за идентични активи или пасиви;
- Ниво 2 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които са различни от директно котирани цени, но са пряко или косвено достъпни за наблюдение, вкл. когато котираните цени са обект на значителни корекции; и
- Ниво 3 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които в значителната си част са ненаблюдаеми.

Дружеството прилага основно справедлива стойност Ниво 1 и Ниво 3 .

Притежаваните от дружеството инвестиции (финансови активи на разположение за продажба), представляващи дългови ценни книжа с фиксирани или определяеми плащания и фиксирани матуритетни дати (държавните ценни книжа - облигации), класифицирани като финансови активи на разположение и за продажба, се оценяват и представят в отчета за финансовото състояние по справедлива стойност (Ниво 1). Политиката на оценяване предвижда избор между по-ниската от двете стойности за съответния вид емисия облигации:

а) за глобалните емисии облигации:

- последна „цена купува“ на съответните емисии облигации, публикувана от международни информационни агенции в областта на финансовите инструменти/Reuters или Bloomberg/ за последния работен ден от отчетния период (година) и

- „медианната стойност“ на поне три допълнителни котировки на последна „цена купува“ за последния работен ден от отчетния период (година), получени от активно търгуващи дилъри (български банки и инвестиционни посредници) на съответната емисия облигации.

б) емисии облигации, търгувани на вътрешен пазар:

- последна „цена купува“ на съответните емисии облигации, публикувана от международни информационни агенции в областта на финансовите инструменти/ Reuters или Bloomberg/ за последния работен ден от отчетния период (година) и

- „най-ниската стойност“ на поне три допълнителни котировки на последна „цена купува“ за последния работен ден от отчетния период (година), получени от активно търгуващи дилъри (български

банки и инвестиционни посредници) на съответната емисия облигации.

Притежаваните от Борсата дългосрочни инвестиции (финансови активи на разположение за продажба), представляващи акции или дялове в капитала на други дружества и предприятия (малцинствено участие), и които не са регистрирани за търговия на българска или чуждестранни борси и не се търгуват на капиталовия пазар (акции на Централен депозитар АД) се оценяват последващо по справедлива стойност, като политиката на оценяване предвижда използване предимно на значима ненаблюдаема изходна информация и данни дотолкова, доколкото релевантна за подобен тип дружества наблюдаема информация няма на разположение (Ниво 3). Изчисленията са направени от ръководството на дружеството, доколкото то разполага с вътрешна експертиза за оценяване на предприятия.

За тези активи и пасиви, които се оценяват по справедлива стойност във финансовите отчети на повтаряема база, дружеството прави преценка към датата на всеки отчет дали е необходим трансфер в нивата на йерархия на справедливата стойност на даден актив или пасив в зависимост от разполагаемите и използваните към тази дата входящи данни.

В дружеството са разработени вътрешни правила и процедури по измерването на справедливата стойност на различните видове активи и пасиви.

Дружеството използва вътрешна експертиза за определяне на справедливата стойност на инвестициите в акциите и дяловете в капитала на други дружества и предприятия (малцинствено участие), класифицирани на разположение за продажба. Приложението на оценъчните подходи и техники, както и използваните входящи данни за всеки случай на измерване на справедлива стойност, са обект на задължително обсъждане и координиране между ръководството на дружеството и вътрешните експерти, както и приемането на издаваните от тях вътрешни оценителски доклади – особено по отношение на съществените предположения и крайните заключения и предложения за размера на справедливата стойност. Финалните оценки на справедливата стойност подлежат на одобрение от изпълнителните директори и Съвета на директорите на дружеството.

За целите на финансовото управление ръководството на дружеството текущо наблюдава и справедливата стойност (Ниво 1) на притежаваните от Борсата финансови активи, държани до падеж, като следи пазарната конюнктура на местните и международните пазари, общите лихвени нива, текущите пазарни цени на притежаваните емисии, доколкото има такива, както и съответната ликвидност по тях.

На датата на всеки финансов отчет съобразно счетоводната политика на дружеството се прави от определено лице общ анализ на предварително събрана информация за движението в стойностите на активите и пасивите, които подлежат на оценка или оповестяване по справедлива стойност, за типа налични данни и възможните фактори за наблюдаваните промени, и се предлага за одобрение пред изпълнителните директори на дружеството подхода за измерване на справедливите стойности на съответните активи и пасиви към тази дата. При необходимост това се консултира изрично с външни оценители.

Резултатите от оценъчния процес на измерване на справедливата стойност се представят на независимите одитори на дружеството.

За целите на оповестяванията на справедливата стойност, дружеството е групирано съответните си активи и пасиви на база тяхната същност, основни характеристики и рискове, както и на йерархичното ниво на справедливата стойност.

2.24. Преценки от определящо значение при прилагане счетоводната политика на дружеството. Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност.

Признаване на приходи от годишни поддържащи такси

Дружеството събира поддържаща такса за регистрирани емисии на финансови инструменти. Ръководството прави преценка към края на всеки отчетен период на вероятността за събираемостта на

този вид приходи, и за случаите, при които има висока несигурност за входящи парични потоци поради сериозни затруднения на фирмите-платци, особено когато са в ликвидация и/или процедура по несъстоятелност, признаването на прихода се отлага до датата на неговото евентуално събиране (плащане от съответната фирма-задължено лице).

Към 31.12.2014 г. размерът на такива такси, непризнати на приход с натрупване за последните пет години възлиза на 318 х.лв. (31.12.2013 г.: 265 х.лв.). Дължимите такси само за 2014 г., за които ръководството е преценило, че има висока несигурност за плащане от страна на клиенти са 92 х.лв. (2013 г.: 65 х.лв.).

Обезценки на сметки в банки под специален надзор (квестура)

Към 31 декември 2014 г. дружеството е начислило обезценка на срочни депозити в банки в размер на 265 х.лв., представляващи средства по сметки в банка, поставена под специален надзор през м.юни 2014 г. Ръководството е оценило размера на обезценката на база направените анализи за възможностите за възстановяване на вложените от дружеството парични средства в тази банка като е използвана цялата налични публична информация и документи, вкл. публикувани отчети на банката (Приложение № 11, Приложение № 25).

Обезценки на вземания

Провизия за обезценка на търговски вземания се формира, когато са налице обективни доказателства, че дружеството няма да може да събере цялата сума по тях съгласно оригиналните условия на вземанията. Значителни финансови затруднения на длъжника по вземането, вероятност длъжникът да влезе в процедура по несъстоятелност, или друга финансова реорганизация, неизпълнението или просрочието в плащането повече от 180 дни се вземат под внимание от ръководството, когато се определя и класифицира дадено вземане за обезценка. Стойността на обезценката е разликата между балансовата стойност на даденото вземане и сегашната стойност на прогнозираните бъдещи парични потоци, дисконтирани по оригинален ефективен лихвен процент. Балансовата стойност се коригира чрез използването на корективна сметка, където се натрупват всички обезценки (Приложение № 2.12, № 2.20.1, № 22 и № 23), а сумата на загубата от обезценка за периода се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към статията *други разходи*.

През 2014 г. дружеството не е начислило обезценка на вземания (2013 г.: 4 х.лв.) и няма реинтегрирани обезценки на събрани вземания, обезценени предходни периоди (2013 г.: 2 х.лв.). (Приложение № 9, Приложение № 22 и Приложение № 23).

Актюерски изчисления

При определяне на сегашната стойност на дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране са използвани изчисления на сертифицирани актюери, базирани на предположения за смъртност, темп на текучество на персонала, бъдещо ниво на работни заплати и дисконтов фактор, които предположения са преценени от ръководството като разумни и уместни за дружеството. (Приложение № 2.17 и № 27).

Частично признати активи по отсрочени данъци върху данъчна загуба

При признаването на отсрочените данъчни активи от ръководството е оценена вероятността отделните намаляеми временни разлики да имат обратно проявление в бъдеще и възможностите на дружеството да генерира в перспектива достатъчно данъчни печалби за тяхното компенсиране срещу тези печалби и/или наличие за съответния период на облагаеми временни разлики.

На база този подход, ръководството е преценило да не признава актив по отсрочени данъци за

данъчната загуба възникнала през 2014 г. във финансовия отчет за 2014 г., доколкото направените консервативни прогнози съдържат висока степен на несигурност, че дружеството ще бъде в състояние да генерира достатъчно облагаеми печалби в следващите пет години, срещу които да бъде приспадната данъчната загуба за 2014 година.

Към 31.12.2014 г. размерът на намаляемите данъчни разлики е формиран от данъчна загуба за пренасяне за 233 х.лв., а активът по отсрочени данъци би бил на стойност 23 х.лв. (*Приложение № 12 и № 2.19*).

3. КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ НА ДРУЖЕСТВОТО

Дружеството е започнало процеса на изготвяне на своя консолидиран отчет за 2014 г. съгласно МСФО в сила за 2014 г., в който отчет ще е включен и настоящият индивидуален отчет. Съгласно планираните дати ръководството очаква консолидираният отчет да бъде одобрен за издаване не по-късно от 30.04.2015 г. от Съвета на директорите на дружеството, след която дата отчетът ще бъде на разположение на трети лица.

4. ПРИХОДИ

Приходите от услуги включват:

	2014 BGN'000	2013 BGN'000
Комисионни за сделки на Борсата	1,020	1,860
Такси за регистрация на дружества	530	548
Такси за информационно обслужване	273	286
Такси за членство	141	161
Такси за промяна на параметри на емисии	36	38
Такси за поддържане неприсъствени работни станции	33	35
Такси за интернет търговия	30	42
Финансови санкции на членовете на Борсата	3	10
Общо	2,066	2,980

5. ДРУГИ ДОХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА

Другите доходи от дейността включват:

	2014 BGN'000	2013 BGN'000
Наеми	111	122
Отписани задължения за дивиденди с изтекъл давностен срок	12	96
Печалба от продажба на дълготрайни активи	-	19
Отписани задължения, свързани с Гаранционен фонд	-	15
Други	17	-
Общо	140	252

6. РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛИ И КОНСУМАТИВИ

Разходите за материали и консумативи включват:

	2014 BGN'000	2013 BGN'000
Гориво и резервни части	10	14
Офис консумативи и хигиенни материали	10	9
Канцеларски материали	1	2
Общо	21	25

7. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ

Разходите за външни услуги включват:

	2014 BGN'000	2013 BGN'000
Лицензионни такси	495	493
Консултантски и други услуги	120	145
Поддръжка на офис	114	104
Такси за членство	69	68
Комуникации	43	47
Данъци и такси	14	14
Застраховки	11	12
Текущи ремонти	7	29
Други	25	18
Общо	898	930

8. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА

Разходите за персонала включват:

	2014 BGN'000	2013 BGN'000
Текущи възнаграждения	940	977
Вноски по социалното и здравно осигуряване върху текущи възнаграждения	113	114
Социални придобивки и плащания	33	67
Начислени суми за неизползван платен отпуск	25	25
Начислени суми за социално и здравно осигуряване за неизползван отпуск	3	3
Начислени суми за задължения към персонала при пенсиониране (Приложение № 27)	-	6
Общо	1,114	1,192

9. ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА

Другите разходи за дейността включват:

	2014 BGN'000	2013 BGN'000
Представителни мероприятия	49	43
Командировки	59	22
Обезценка на вземания	-	4
Възстановена обезценка на вземания	-	(2)
Нетно изменение на обезценките по вземания	-	2
Други	34	21
Общо	142	88

10. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ

Финансовите приходи включват:

	2014 BGN'000	2013 BGN'000
Приходи от лихви по депозити и текущи сметки в банки	192	230
Приходи от лихви по инвестиции на разположение за продажба	66	66
Приходи от лихви по инвестиции държани до падеж	29	2
Приходи от дивиденди от инвестиции на разположение за продажба	9	5
Приходи от лихви по цедирани вземания	7	-
Приходи от лихви по репо сделки	-	36
Приходи от лихви по инвестирани средства на Гаранционен фонд в депозити, текущи сметки в банки и инвестиции държани до падеж	-	22
Приходи от дивиденди от дъщерно дружество	-	2
Общо	303	363

11. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ

	2014 BGN'000	2013 BGN'000
Загуба по възстановяване на предоставени депозити в банки под специален надзор (квестура) (Приложение № 21)	438	-
Обезценка на срочни депозити по сметки в банка под специален надзор (квестура) (Приложение № 24)	265	-
Разходи за лихви по инвестирани средства на вноските на инвестиционните посредници в Гаранционен фонд.	-	22
Общо	703	22

12. ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ

Основните компоненти на разхода за данък в печалбата или загубата за отчетните години, завършващи на 31 декември, са както следва:

Отчет за всеобхватния доход (печалба или загуба за годината)	2014 BGN'000	2013 BGN'000
Данъчна (загуба)/печалба за годината по данъчна декларация	(233)	1,170
Текущ разход за данък върху печалбата за годината - 10%	-	117
Отстъпка съгласно чл. 92 ал.5 от ЗКПО	-	(1)
Отсрочени данъци върху печалбата		
Свързани с възникване и обратно проявление на временни разлики	(26)	-
Общо (икономия от)/разход за данък върху печалбата, отчетен в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината)	(26)	116
Равнение на (икономия от)/разхода за данък върху печалбата, определен спрямо счетоводния резултат	2014 BGN'000	2013 BGN'000
Счетоводна (загуба)/печалба за годината	(504)	1,170
(Икономия от)/разход за данък върху печалбата – 10 %	(50)	117
Отстъпка съгласно чл. 92 ал.5 от ЗКПО	-	(1)
От непризнати суми по данъчни декларации свързани с:		
Увеличения - 15 х.лв./Намаления: няма (31.12.2013 г.: няма)	1	-
Непризнат отсрочен данъчен актив върху данъчна загуба за 2014 г.	23	
Общо	(26)	116

Данъчните ефекти, свързани с другите компоненти от всеобхватния доход са както следва:

	2014 BGN'000			2013 BGN'000		
	Стойност преди данък	Икономия от/(Разход за) данък	Стойност нетно от данък	Стойност преди данък	Икономия от/(Разход за) данък	Стойност нетно от данък
Компоненти, които нама да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата						
Последващи оценки на планове с дефинирани пенсионни доходи	(8)	-	(8)	(3)	-	(3)
Компоненти, които могат да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата						
Нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение и за продажба	(135)	14	(121)	88	(9)	79
Общо друг всеобхватен доход за годината	(143)	14	(129)	85	(9)	76

13. ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД

Другият всеобхватен доход включва:

	2014 BGN '000	2013 BGN '000
Компоненти, които нама да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата		
Последващи оценки на планове с дефинирани пенсионни доходи	(8)	(3)
	<u>(8)</u>	<u>(3)</u>
Компоненти, които могат да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата		
Нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение и за продажба:		
Печалби възникнали през годината	(135)	88
Намалени с: Рекласификационни корекции на (печалби)/загуби, включени в печалбата или загубата за текущата година	-	-
	<u>(135)</u>	<u>88</u>
Данък върху доходите, свързан с компонентите на другия всеобхватен доход	14	(9)
Общ всеобхватен доход за годината	<u><u>(129)</u></u>	<u><u>76</u></u>

14. ИМОТИ, МАШИНИ, ОБОРУДВАНЕ

	Сгради		Компютри и офис оборудване		Транспортни средства		Други		Общо	
	2014 BGN'000	2013 BGN'000	2014 BGN'000	2013 BGN'000	2014 BGN'000	2013 BGN'000	2014 BGN'000	2013 BGN'000	2014 BGN'000	2013 BGN'000
<i>Отчетна стойност</i>										
Салдо на 1 януари	2,303	2,303	787	785	103	77	239	239	3,432	3,404
Придобити	-	-	65	31	-	104	-	-	65	135
Отписани	-	-	(65)	(29)	-	(78)	-	-	(65)	(107)
Салдо на 31 декември	2,303	2,303	787	787	103	103	239	239	3,432	3,432
<i>Натрупана амортизация</i>										
Салдо на 1 януари	395	349	746	731	14	77	226	214	1,381	1,371
Начислена амортизация за годината	46	46	45	44	26	15	9	12	126	117
Отписани	-	-	(65)	(29)	-	(78)	-	-	(65)	(107)
Салдо на 31 декември	441	395	726	746	40	14	235	226	1,442	1,381
Балансова стойност на 31 декември	1,862	1,908	61	41	63	89	4	13	1,990	2,051
Балансова стойност на 1 януари	1,908	1,954	41	54	89	-	13	25	2,051	2,033

Отчетната стойност на напълно амортизираните машини и оборудване, представени в отчета за финансовото състояние към 31.12.2014 г. е 982 х. лв. (31.12.2013 г.: 812 х. лв.).

15. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

	Програмни продукти	
	2014 BGN'000	2013 BGN'000
Отчетна стойност		
Салдо на 1 януари	678	678
Придобити	74	-
Салдо на 31 декември	752	678
Натрупана амортизация		
Салдо на 1 януари	678	627
Начислена амортизация за годината	9	51
Салдо на 31 декември	687	678
Балансова стойност на 31 декември	65	-
Балансова стойност на 1 януари	-	51

Отчетната стойност на напълно амортизираните нематериални активи към 31.12.2014 г. е 678 х.лв. (31.12.2013 г.: 678 х. лв.)

16. ИНВЕСТИЦИИ В ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА

Борсата е едноличен собственик на капитала на Сервиз Финансови Пазари ЕООД, регистрирано съгласно решение № 2 на СГС от 6 март 2007 г. Към 31.12.2014 г. стойността на инвестицията в дъщерното дружество е 40 х.лв. (31.12.2013 г.: 40 х.лв.), оценена по историческа цена на придобиване (себестойност).

Първоначално Сервиз Финансови Пазари ЕООД е регистрирано като търговско дружество - съвместно контролирано предприятие от страна на Борсата и Централен депозитар АД с капитал от 80 х.лв. На 12 октомври 2006 г. по решение на общото събрание на съдружниците на съвместното дружество, обнародвано в ДВ бр.191 от 2006 г., Централен депозитар прекратява участието си. Взето е решение за намаляване на капитала на дружеството от 80 х.лв. на 40 х.лв., при което напусналият съдружник е получил изцяло обратно средствата от своя дял в съвместното предприятие.

Предметът на дейност на дружеството съгласно съдебната регистрация е: проектиране, развитие и поддържане на информационни системи и продукти, свързани с пазара на ценни книжа и финансови инструменти, разработване на информационни технологии, доставка, инсталиране и монтаж на информационни системи, хардуерна и софтуерна поддръжка, консултации и обучение.

Към 31.12.2014 г. стойността на участието на Борсата в дъщерното дружество, оценено по метода на собствения капитал е 39 х. лв. (31.12.2013 г.: 45 х. лв.):

	2014 BGN'000	2013 BGN'000
Салдо на 1 януари	45	59
Разпределение на дивиденди	-	(2)
Дял в загубата за годината	(6)	(12)
Салдо към 31 декември	39	45

17. ИНВЕСТИЦИИ В СЪВМЕСТНИ ДРУЖЕСТВА

На 15.04.2014 г. по силата на сключено съвместно споразумение между Българска фондова борса – София АД, Македонска Борса за ценни книжа АД, Скопие и Загребска Борса АД е учредено съвместно дружество СЕЕ Линк ДОО, Скопие със седалище ул. Орце Николов 75, Скопие, Македония. Основният предмет на дейност на дружеството е извършването на услуги във връзка с компютри и информационни технологии. Регистрираният капитал на СЕЕ Линк ДОО, Скопие към 31.12.2014 г. е в размер на 21 х. лв. Съгласно условията на споразумението всяка една от страните притежава 33,33 % от капитала на учреденото дружество.

Към 31.12.2014 г. стойността на инвестицията в съвместното дружество е 8 х.лв. (31.12.2013 г.: няма), оценена по историческа цена на придобиване (себестойност).

Към 31.12.2014 г. стойността на участието на Борсата в съвместното дружество, оценено по метода на собствения капитал е 6 х. лв. (31.12.2013 г.: няма):

	2014 BGN'000	2013 BGN'000
Салдо на 1 януари	-	-
Учредителна вноска	7	
Дял в загубата за годината	(1)	-
Салдо към 31 декември	6	-

През м. февруари 2015 г. е извършено увеличение на основния капитал на съвместното дружество (Приложение № 35).

18. ФИНАНСОВИ АКТИВИ ДЪРЖАНИ ДО ПАДЕЖ

Към 31 декември 2014 г. дружеството притежава държавни ценни книжа - евро облигации, закупени със скonto, издадени от Министерство на финансите на РБългария, както следва:

Емисия	Дата на издаване	Падеж	Лихва по купон	Номинал на главница	Балансова стойност)	Балансова стойност	Справедлива стойност
			%	EUR '000	EUR '000	BGN'000	BGN'000
XS1083844503	03.07.2014	03.09.2024	2.95%	1,135	1,120	2,191	2,173

Към 31 декември 2014 г. инвестициите в държавни ценни книжа, държани до падеж, са представени по амортизируема стойност. Годишният ефективен лихвен процент по облигациите е 3 %. Купонните лихвени плащания по облигациите, са дължими веднъж годишно на 3 септември.

Справедливата стойност на облигациите е оценена на база Ниво 1 и представлява текущата пазарна стойност на притежаваната емисия към 31.12.2014 г. по данни от международните дългови пазари.

19. ФИНАНСОВИ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ ЗА ПРОДАЖБА

Към 31 декември 2014 г. балансовата стойност на финансовите активи на разположение за продажба включва:

	31.12.2014 BGN'000	31.12.2013 BGN'000
Инвестиции в дългови ценни книжа	1,859	1,793
Инвестиции в акции и дялове в капитала на други дружества и предприятия (малцинствено участие)	202	419
Общо	2,061	2,212

Към 31 декември инвестициите в дългови ценни книжа с фиксирани или определяеми плащания и фиксирани матуритетни дати включват инвестиции в две емисии държавни ценни книжа - облигации, закупени с премия, издадени от Министерство на финансите на РБългария, както следва:

31.12.2014							
Емисия	Валута	Дата на издаване	Дата на падеж	Лихва по купон	Номинал	Справедлива стойност	Справедлива стойност
				%	'000	'000	BGN'000
BG2040210218	Евро	29.10.2010	29.09.2025	5.75%	500 EUR	621 EUR	1,215
BG2040012218	Лева	11.01.2012	11.07.2022	5.00%	550 BGN	644 BGN	644
							1,859

31.12.2013							
Емисия	Валута	Дата на издаване	Дата на падеж	Лихва по купон	Номинал	Справедлива стойност	Справедлива стойност
				%	'000	'000	BGN'000
BG2040210218	Евро	29.10.2010	29.09.2025	5.75%	500 EUR	597 EUR	1,168
BG2040012218	Лева	11.01.2012	11.07.2022	5.00%	550 BGN	625 BGN	625
							1,793

Годишният ефективен лихвен процент по облигациите в евро е 3.86 %, а по облигациите в лева 3.32 %. Падежът на купонните плащания на облигациите в евро е два пъти в годината на 29.03 и 29.09 до датата на падежа, а на облигациите в лева - два пъти в годината на 11.01 и 11.07 до датата на падежа.

БЪЛГАРСКА ФОНДОВА БОРСА - СОФИЯ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2014 ГОДИНА

Към 31 декември дружеството притежава инвестиции в акции и дялове в капитала на други дружества и предприятия (малцинствено участие), както следва:

Дружество	31.12.2014	%	31.12.2013	%
	BGN '000	Участие	BGN '000	Участие
Централен депозитар АД	197	6.61	414	6.61
Сдружение Български инвестиционен форум	5		5	
Общо	202		419	

Инвестицията в Сдружение Български инвестиционен форум е оценена и представена по цена на придобиване.

Таблицата по-долу представя финансовите активи на разположение за продажба на дружеството, които се оценяват на повтаряема база по справедлива стойност в отчета за финансовото състояние:

Йерархия на справедливите стойности

Финансови активи на разположение за продажба	Справедлива стойност 31.12.2014 BGN'000	Ниво 1 BGN'000	Ниво 3 BGN'000
Инвестиции в дългови ценни книжа	1,859	1,859	-
Инвестиции в акции и дялове в капитала на други дружества и предприятия (малцинствено участие)	197	-	197
Общо	2,056	1,859	197

Финансови активи на разположение за продажба	Справедлива стойност 31.12.2013 BGN'000	Ниво 1 BGN'000	Ниво 3 BGN'000
Инвестиции в дългови ценни книжа	1,793	1,793	-
Инвестиции в акции и дялове в капитала на други дружества и предприятия (малцинствено участие)	414	-	414
Общо	2,207	1,793	414

БЪЛГАРСКА ФОНДОВА БОРСА - СОФИЯ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2014 ГОДИНА

Таблицата по – долу показва равнение между началните и крайните салда на справедливите стойности на Ниво 1 и Ниво 3:

Финансови активи на разположение за продажба	Ниво 1	Ниво 3	Общо
	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Салдо към 1 януари 2013 година	1,832	305	2,137
Начислен приход от лихва по ефективен лихвен процент, включен в текущата печалба за годината (Приложение № 10)	66	-	66
Получена купонна лихва	(84)	-	(84)
Нереализирана печалба/(загуба), включена в друг всеобхватен доход (Приложение № 13)	(21)	109	88
Салдо към 31 декември 2013 година	1,793	414	2,207
Начислен приход от лихва по ефективен лихвен процент, включен в текущата печалба за годината (Приложение № 10)	66	-	66
Получена купонна лихва	(82)	-	(82)
Нереализирана печалба/(загуба), включена в друг всеобхватен доход (Приложение № 13)	82	(217)	(135)
Салдо към 31 декември 2014 година	1,859	197	2,056

Техники за оценяване и значими ненаблюдаеми входящи данни

Таблицата по-долу показва техниките за оценяване към 31 декември, използвани при оценките по справедлива стойност на Ниво 3, както и използваните значими ненаблюдаеми входящи данни:

Инвестиции в акции и дялове в капитала на други дружества и предприятия (малцинствено участие)	Подходи и техники за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни
Ниво 3	<i>а.Приходен подход</i>	* прогнозен годишен темп на изменение на свободните парични потоци
	Оценъчна техника:	* терминален ръст
	Метод на дисконтирани парични потоци (FCFE)	* дисконтова норма

Количествена информация за оценките по справедлива стойност (Ниво 3)

Таблицата по-долу представя количествена информация относно оценките по справедлива стойност, при които са използвани значими ненаблюдаеми входящи данни (Ниво 3):

Техника на оценяване	Ненаблюдаеми входящи данни	Диапазон средно претеглена величина	Взаимовръзка между значимите ненаблюдаеми входящи данни и оценяването по справедлива стойност – чувствителност спрямо ключовите предположения
Дисконтирани парични потоци			Приблизително оценената справедлива стойност би се увеличила (намалила), ако:
	* прогнозен годишен темп на изменение на свободните парични потоци	* 31.12.2014 г.: 5.17 % -17.04 % (31.12.2014 г.: средно претеглен: 8.67 %) (31.12.2013 г.: 7.04 % -38.84 %) (31.12.2013 г.: средно претеглен: 26.34 %)	* прогнозният годишен темп на нарастване на свободните парични потоци е по-висок (по-нисък);
	* терминален ръст	* 31.12.2014 г.: 1.1 % -2.7% (31.12.2014 г.: средно претеглен: 1.9 %) (31.12.2013 г.: 1.7 % - 2.0%) (31.12.2013 г.: средно претеглен: 1.8 %)	* терминалният ръст е по-висок (по-нисък);
	* дисконтова норма	* 31.12.2014 г.: 15% (31.12.2014 г.: средно претеглен: 15 %) (31.12.2013 г.: 14 %) (31.12.2013 г.: средно претеглен: 14 %)	* дисконтовата норма е по-ниска (по-висока).

Анализ на чувствителността

Анализът на чувствителността на справедливата стойност на инвестициите в акции и дялове в капитала на други дружества и предприятия (малцинствено участие) Ниво 3 по отношение на значимите ненаблюдаеми входящи данни, се основава на разумно възможните промени (увеличение или намаление) на всеки отделен от посочените показатели: а) прогнозен годишен темп на изменение на свободните парични потоци; б) терминален ръст; в) дисконтова норма като се приема, че останалите остават непроменени.

Ефектите от промяна на значимите ненаблюдаеми входящи данни Ниво 3 върху: а) справедливата стойност на оценяваните активи (Ниво 3) и б) собствения капитал - компонент Резерв по финансови активи на разположение и за продажба към 31 декември (чрез друг всеобхватен доход) са представени в таблицата по-долу:

БЪЛГАРСКА ФОНДОВА БОРСА - СОФИЯ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2014 ГОДИНА

Значими ненаблюдаеми входящи данни	Изменение в процентни пунктове	Справедлива стойност на инвестиции в акции и дялове в капитала на други дружества и предприятия (малцинствено участие) (Ниво 3)		Собствен капитал - компонент Резерв по финансови активи на разположение за продажба (чрез друг всеобхватен доход)	
		Увеличение	Намаление	Увеличение	Намаление
Ефект в BGN'000					
31 декември 2014 година					
Прогнозен (осреднен) годишен темп на изменение на свободните парични потоци	+/- 10 %	11	(11)	11	(11)
Терминален ръст	+/- 0.4 %	3	(2)	3	(2)
Дисконтова норма	+/- 1 %	(8)	10	(8)	10
31 декември 2013 година					
Прогнозен (осреднен) годишен темп на изменение на свободните парични потоци	+/- 10 %	27	(27)	27	(27)
Терминален ръст	+/- 0.4 %	7	(7)	7	(7)
Дисконтова норма	+/- 1 %	(22)	25	(22)	25

20. ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ

Отсрочените данъци върху печалбата към 31 декември са свързани със следните обекти в отчета за финансовото състояние:

Описание на обектите	временна разлика	данък 10%	временна разлика	данък 10%
	31.12.2014 BGN'000	31.12.2014 BGN'000	31.12.2013 BGN'000	31.12.2013 BGN'000
Имоти, машини, оборудване	110	11	110	11
Начисления за неизползван платен отпуск	71	7	79	8
Начисления за дългосрочни задължения към персонала	37	4	37	4
Обезценка на вземания	43	4	43	4
Обезценка на сметки в банки под специален надзор (квестура)	265	27	-	-
Финансови активи на разположение за продажба	-	-	5	-
Общо активи по отсрочени данъци:	526	53	274	27
Финансови активи на разположение за продажба	(151)	(15)	(290)	(29)
Общо пасиви по отсрочени данъци:	(151)	(15)	(290)	(29)
Нетни активи /(пасиви) по отсрочени данъци върху печалбата	375	38	(16)	(2)

При признаване на отсрочените данъчни активи е взета предвид вероятността отделните разлики да имат обратно проявление в бъдеще и възможностите на дружеството да генерира достатъчна данъчна печалба.

Изменението в салдото на отсрочените данъци за годината е както следва:

Отсрочени данъчни активи/(пасиви)	Салдо на 1 януари 2014 BGN'000	Признати в отчета за всеобхватния доход BGN'000	Признати в собствения капитал BGN'000	Салдо на 31 декември 2014 BGN'000
Имоти, машини, оборудване	11	-	-	11
Начисления за неизползван платен отпуск	8	(1)	-	7
Начисления за дългосрочни задължения към персонала	4	-	-	4
Обезценка на вземания	4	-	-	4
Обезценка на сметки в банки под специален надзор (квестура)	-	27	-	27
Финансови активи на разположение за продажба	(29)	-	14	(15)
Общо	(2)	26	14	38

Отсрочени данъчни активи/(пасиви)	Салдо на 1 януари 2013 година BGN'000	Признати в отчета за всеобхватния доход BGN'000	Признати в собствения капитал BGN'000	Салдо на 31 декември 2013 година BGN'000
Имоти, машини, оборудване	13	(2)	-	11
Начисления за неизползван платен отпуск	7	1	-	8
Начисления за дългосрочни задължения към персонала	3	1	-	4
Обезценка на вземания	4	-	-	4
Финансови активи на разположение за продажба	(20)	-	(9)	(29)
Общо	7	-	(9)	(2)

21. ДРУГИ ДЪЛГОСРОЧНИ ВЗЕМАНИЯ

Другите дългосрочни вземания към 31.12.2014 г. в размер на 821 х.лв. (31.12.2013 г.: няма) включват дългосрочната част на вземане по цесия на предоставен едногодишен депозит в банка, поставена под специален надзор през м. юни 2014 г. Краткосрочната част в размер на 500 х.лв. е представена в статията *Други вземания и предплатени разходи* (Приложение № 24).

На 24 октомври 2014 г. дружеството е сключило Договор за прехвърляне на вземане, по силата на който Бурсата като цедент е прехвърлила на цесионера своето вземане по депозит в банката в размер на 1,752 х.лв. с дисконт от 25 % (438 х.лв.) (Приложение № 11) на цена определена в размер на 1,314 х.лв. Договорът съдържа прекратителни условия, зависещи от бъдещи събития, които биха могли да

настъпят във връзка с промяна на статута на банката и евентуално оспорване и отмяна на извършените цесии и прихващания.

Плащането по Договора за цесия към Бorsата е разсрочено на равни вноски за четири годишен период. Върху остатъчната стойност от главницата след изплащането на всяка вноска, е договорена годишна лихва в размер на 3%. Цесионерът заплаща цената при условия на разсрочено плащане до 30.12.2018 г. на осем равни вноски, като първата и втората вноска и съответната лихва по тях са дължими на 27.02.2015 г. и респ. 30.12.2015 г., а останалите вноски на 30-то число м. юни и м. декември всяка година.

Вземането е необезпечено.

22. ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНИЯ

Търговските вземания включват:

	31.12.2014 BGN'000	31.12.2013 BGN'000
Вземания от клиенти	73	97
Натрупана обезценка	(31)	(31)
Общо	42	66

Търговските вземания са свързани с дължими такси за оказани услуги съгласно правилника на Бorsата (комисионни за сделки, такси за: регистрация, интернет и он-лайн търговия и информационно обслужване), които се заплащат обичайно при получаване на услугата или в следващите 2 дни, необходими за извършване на сетълмента. Обичайният кредитен период (обичайната обръщаемост на вземанията) е до 30 дни. Те са безлихвени, в лева - 5 х.лв. (31.12.2013 г.: 14 х.лв.) и евро – 37 х.лв. (31.12.2013 г.: 52 х.лв.)

Дружеството започва да начислява обезценки (чрез коректив) на база на своя исторически опит единствено при закъснение в изплащането на такси за пререгистрация пазар повече от 180 дни, което се счита, че е индикатор за несъбираемост.

Движението на коректива за обезценка на търговските вземания е представен в таблицата по-долу:

	2014 BGN'000	2013 BGN'000
Салдо в началото на годината	(31)	(29)
Начислена обезценка	-	(4)
Възстановена обезценка	-	2
Салдо в края на годината	(31)	(31)

23. ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ И ПРЕДПЛАТЕНИ РАЗХОДИ

Другите вземания и предплатени разходи включват:

	31.12.2014 BGN'000	31.12.2013 BGN'000
Краткосрочна част на вземане по цесия на депозит в банка под специален надзор (Приложение № 21)	500	-
Вземания по данъци за възстановяване	30	-
Други вземания	28	18
Обезценка на други вземания	(12)	(12)
	<u>16</u>	<u>6</u>
Предплатени разходи		
Абонамент	8	7
Застраховки	7	6
Допълнително здравно осигуряване	3	3
Аванси за услуги	1	1
	<u>19</u>	<u>17</u>
Общо	<u>565</u>	<u>23</u>

Вземанията по данъци за възстановяване в размер на 30 х.лв., представляват надвнесен корпоративен данък.

Движението на коректива за обезценка на другите вземания е представен в таблицата по-долу:

	2014 BGN'000	2013 BGN'000
Салдо в началото на годината	<u>(12)</u>	<u>(12)</u>
Начислена обезценка	-	-
Салдо в края на годината	<u>(12)</u>	<u>(12)</u>

24. СРОЧНИ ДЕПОЗИТИ В БАНКИ

Срочните депозити в банки включват:

	31.12.2014 BGN'000	31.12.2013 BGN'000
Трайно блокирани депозити в банки под особен надзор	265	-
Обезценка на трайно блокирани депозити в банки под особен надзор (Приложение 2.24 и Приложение № 11)	(265)	-
	-	-
Краткосрочни депозити в банки с оригинален матуритет от 3 до 12 месеца	-	5,937
Общо	-	5,937

Срочните депозити в банки към 31.12.2013 г. са в лева (4,281 х.лв.) и евро (1,656 х.лв.) Представени са по амортизируема стойност.

Договорените лихвени нива по срочните депозити в банки през 2013 г. са били фиксирани и в границите от 2.65 % до 5.00 %. Същите се променят и предоговарят на падежа на депозитите съобразно пазарните условия.

25. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

Паричните средства и паричните еквиваленти включват:

	31.12.2014 BGN'000	31.12.2013 BGN'000
Краткосрочни депозити в банки, с оригинален матуритет до 3 месеца	1,382	1,617
Парични средства по текущи разплащателни сметки	1,306	61
Парични средства в каса	3	2
Общо	2,691	1,680

	31.12.2014 BGN'000	31.12.2013 BGN'000
Парични средства и парични еквиваленти		
в лева	1,355	1,679
във валута	1,336	1
	2,691	1,680

Предоставените към 31.12.2014 г. парични средства на срочни депозити в банки са в лева 202 х. лв. и в евро 1,180 х.лв. (2013 г.: в лева 1,617 х.лв.). Те са с оригинален матуритет от един до три месеца обичайно и с възможност за евентуално предоговаряне при настъпване на падежа. Лихвените

БЪЛГАРСКА ФОНДОВА БОРСА - СОФИЯ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2014 ГОДИНА

равнища на депозитите са в границите от 1.05 % до 2.00 % (31.12.2013 г.: от 3.00 % до 4.25 %) в зависимост от сумата на депозита, вида на валутата и пазарните условия.

Наличните към 31.12.2014 г. парични средства са по текущи сметки на дружеството в следните банки: Юробанк България АД, СИБанк АД, Банка Пиреос България АД.

26. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ

	31.12.2014 BGN'000	31.12.2013 BGN'000
Основен акционерен капитал	6,583	6,583
Други резерви	3,822	3,506
Резерв по финансови активи на разположение за продажба	135	256
(Натрупани загуби)/натрупани печалби	(489)	1,051
Общо	10,051	11,396

Основен капитал

Към 31 декември 2014 г. регистрираният акционерен капитал на Българска фондова борса – София АД възлиза на 6,583 х. лв. (31.12.2013 г.: 6,583 х.лв.), разпределен в 6,582,860 напълно платени обикновени поименни акции с право на глас с номинална стойност на акция - 1 лев.

Акциите на дружеството са регистрирани за търговия на Българска Фондова Борса.

Към 31.12.2014 г. издадените и напълно платени обикновени акции на дружеството са 6,582,860, бр. (31.12.2013 г.: 6,582,860 бр.) , а стойността на основния капитал – 6,583 х.лв.(31.12.2013 г.: 6,583 х.лв.)

С решение на извънредното Общо събрание на акционерите на Българска фондова борса - София АД от 13.09.2010 г. капиталът на дружеството е увеличен със 715,000 лева срещу парична вноска, чрез издаване на нови 715,000 броя акции, с номинал 1 лев. Капиталът е записан и изцяло внесен от акционера Министерство на финансите. В резултат на това увеличаване, участието на държавата чрез Министерството на финансите в капитала на Борсата се е увеличило от 44 % на 50.05 %.

Към 31.12.2014 г. основният капитал на Българска фондова борса - София АД е в размер на 6,582,860 лв., като от тях 3,295,000 лв. се притежават от Министерство на финансите.

Резервите на дружеството са обобщено представени в таблицата по-долу:

	31.12.2014 BGN'000	31.12.2013 BGN'000
Законови резерви	658	658
Допълнителни резерви	3,164	2,848
Резерв по финансови активи на разположение за продажба	135	256
(Непокрити загуба)/Неразпределена печалба	(489)	1,051
Общо	3,468	4,813

Законовите резерви в размер на 658 х.лв. (31.12.2013 г.: 658 х.лв.) включват изцяло сумите за фонд „Резервен“, формирани от разпределение на печалбата на дружеството.

Допълнителните резерви в размер на 3,164 х. лв. (31.12.2013 г.: 2,848 х.лв.) са формирани от разпределение на печалбите по решение на акционерите и могат да бъдат използвани за разпределение на дивиденди, както и за увеличение на основния капитал и за покриване на загуби.

Дружеството разпределя и изплаща дивиденди на основание отмяна на забраната за разпределяне на дивидент от отменения чл.21, ал.2 от ЗППЦК (ДВ бр.86 от 2006 г.) и промяна в Устава на дружеството и по решение на Общото събрание.

Допълнителни резерви	2014 BGN'000	2013 BGN'000
Салдо на 1 януари	2,848	2,727
Разпределена печалба през годината	316	121
Салдо на 31 декември	3,164	2,848

Резервът по финансови активи на разположение за продажба към 31.12.2014 г. е положителна величина в размер на 135 х.лв. (31.12.2013 г.: 256 х.лв.) и е формиран от ефектите от последваща оценка на инвестициите за разположение и продажба по справедлива стойност.

Движението на резерва по финансови активи на разположение за продажба е както следва:

Резерв по финансови активи на разположение за продажба	2014 BGN'000	2013 BGN'000
Салдо на 1 януари	256	177
Нетен доход от преоценки на финансови активи на разположение за продажба	(135)	88
Данък върху дохода по преоценките на финансови активи на разположение за продажба	14	(9)
Салдо на 31 декември	135	256

Към 31 декември компонентът „натрупани загуби“ в размер на 489 х.лв. (31.12.2013 г.: натрупана печалба - 1,051 х.лв.), включва и признатата натрупана актюерска печалба в размер на 28 х.лв. (31.12.2013 г.: 36 х.лв.), отчетена при последващи оценки на планове с дефинирани пенсионни доходи във връзка с МСС 19 Пенсионни и други доходи на наети лица.

Движението на компонента „натрупани (загуби)/ печалби“ е както следва:

Натрупани (загуби)/печалби	2014 BGN'000	2013 BGN'000
Салдо на 1 януари	1,051	603
Плащане на дивиденди	(738)	(482)
Разпределение на печалбата за допълнителни резерви	(316)	(121)
Текуща (загуба)/печалба за годината	(478)	1,054
Актюерски загуби от последващи оценки	(8)	(3)
Салдо на 31 декември	(489)	1,051

БЪЛГАРСКА ФОНДОВА БОРСА - СОФИЯ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2014 ГОДИНА

С решение на годишното общо събрание на акционерите на Бурсата, проведено на 3 юни 2014 г., е взето решение за разпределение на печалбата за 2013 г. общо в размер на 1,051 х.лв. за: а) дивиденди: 738 х.лв. и б) допълнителни резерви: 316 х.лв.

(Загуба)/доход на акция	2014	2013
Средно претеглен брой акции	6,582,860	6,582,860
Нетна (загуба)/печалба за годината (BGN'000)	(478)	1,054
(Загуба)/доход на акция (BGN)	(0.07)	0.16

27. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА ПРИ ПЕНСИОНИРАНЕ

Дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране включват сегашната стойност на задължението на дружеството за изплащане на обезщетения на лица от наетия персонал към датата на отчета за финансово състояние при настъпване на пенсионна възраст.

Съгласно Кодекса на труда в България всеки служител има право на обезщетение в размер на две brutни заплати при пенсиониране, а ако е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия му стаж, обезщетението е в размер на шест brutни заплати към момента на пенсиониране. Това е план с дефинирани доходи. (Приложение № 2.17).

За определяне на тези задължения дружеството е направило актюерска оценка, като е ползвало услугите на сертифициран актюер.

Изменението в сегашната стойност на задълженията към персонала при пенсиониране е както следва:

	2014 BGN '000	2013 BGN '000
Сегашна стойност на задълженията на 1 януари	41	32
Разход за лихви за годината	2	2
Разход за текущ стаж за годината	5	4
Разход за минал стаж във връзка с извършени съкращения на персонала	(8)	-
Ефекти от последващи оценки за годината, в т.ч.:	8	3
Актюерски загуби/(печалби) от корекции, дължащи се на минал опит	7	(1)
Актюерски загуби от промени в демографските предположения	-	1
Актюерски загуби от промени във финансовите предположения	1	3
Сегашна стойност на задължението на 31 декември	48	41

БЪЛГАРСКА ФОНДОВА БОРСА - СОФИЯ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2014 ГОДИНА

Начислените суми в отчета за всеобхватния доход по дългосрочни доходи на персонала при пенсиониране са както следва:

	2014 BGN'000	2013 BGN'000
Разход за текущ стаж	5	4
Разход за лихви	2	2
Разход за минал стаж във връзка с извършени съкращения на персонала	(8)	-
Нетна актюерска загуба	1	-
Компоненти на разходите по планове с дефинирани доходи, признати в печалбата или загубата (Приложение № 8)	-	6
Ефекти от последващи оценки на задълженията към персонала при пенсиониране:		
Загуби/(Печалби), възникнали от корекции, дължащи се на опита	6	(1)
Загуби, възникнали от промени в демографските предположения	1	1
Загуби, възникнали от промени във финансовите предположения	1	3
Компоненти на разходите по планове с дефинирани доходи, признати в други компоненти на всеобхватния доход (Приложение № 13)	8	3
Общо:	8	9

При определяне на настоящата стойност към 31.12.2014 г. са направени следните актюерски предположения:

- за определяне на дисконтовия фактор е използвана норма на база годишен лихвен процент в размер на 3.8 % (2013 г.: 4 %). Направеното предположение се базира на данните за доходността на дългосрочните ДЦК с 10 годишен матуритет;
- предположението за бъдещото ниво на работните заплати се базира на предоставената информация от ръководството на дружеството и е в размер на 5 % годишен ръст спрямо предходния отчетен период (2013 г.: 5 %);
- смъртност – по таблицата за смъртност на НСИ за общата смъртност на населението на България за периода 2011г. - 2013 г. (2013 г.: по таблицата за смъртност на НСИ за периода 2010 г. - 2012 г.);
- темп на текучество – между 0 и 8 % в зависимост от пет обособени възрастови групи (2013 г.: между 0 и 8 %).

Този план с дефинирани доходи създава експозиция на дружеството към следните рискове: инвестиционен, лихвен, риск свързан с дълголетие и риск свързан с нарастването на работните заплати. Ръководството на дружеството ги определя по следния начин:

- за инвестиционния – доколкото това е нефондиран план, дружеството следва да наблюдава и текущо балансира предстоящите плащания по него с осигуряването на достатъчен паричен ресурс. Историческият опит, а и структурата на задължението, показват, че необходимият по години ресурс не е съществен спрямо обичайно поддържаните ликвидни средства;
- за лихвения - всяко намаление на доходността на ДЦК с подобна срочност води до увеличение на задължението по плана;
- за риска, свързан с дълголетие - сегашната стойност на задължението към персонала при пенсиониране се изчислява прилагайки най-добрата преценка и актуална информация за смъртността на участниците в плана. Увеличението на продължителността на живота би повлияла за евентуално

увеличение на задължението. През последните години се наблюдава относителна устойчивост на този показател; и

- за риска, свързан с нарастването на работните заплати - сегашната стойност на задължението към персонала при пенсиониране се изчислява прилагайки най-добрата преценка за бъдещото нарастване на работните заплати на участниците в плана. Такова увеличение би довело до увеличение на задължението на плана.

Анализът на чувствителността на основните актюерски предположения се основава на разумно възможните промени в тези предположения към края на отчетния период като се приема, че останалите остават непроменени.

Ефектите от изменението (увеличение или намаление) с 1 % на:

а. ръста на заплатите

б. дисконтовата норма

в. текучество

върху сумата на отчетените разходи за текущ стаж и лихви за 2014 г. и респ. върху сегашната стойност на задължението за изплащане на дефинирани доходи при пенсиониране, са оценени както следва:

Ефекти върху размера на отчетените разходи от промяна на основните предположения:

	2014 година		2013 година	
	Увеличение	Намаление	Увеличение	Намаление
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Изменение на ръста на заплатите	1	(1)	1	(1)
Изменение на дисконтовата норма	-	-	-	-
Изменение в текуеството	(1)	1	(1)	1

Ефекти върху размера на отчетеното задължение от промяна на основните предположения:

	2014 година		2013 година	
	Увеличение	Намаление	Увеличение	Намаление
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Изменение на ръста на заплатите	6	(5)	6	(5)
Изменение на дисконтовата норма	(5)	6	(5)	6
Изменение в текуеството	(6)	6	(5)	5

Средно претеглената дюрация на задълженията за изплащане на дефинирани доходи на персонала е 12.5 г. (2013 г.: 13.9 г.).

Очакваните плащания на обезщетения при пенсиониране по плана с дефинирани доходи за следващите пет години са както следва:

Прогнозни плащания

**Пенсиониране по
възраст и стаж**

BGN '000

Плащания през 2015 г.	-
Плащания през 2016 г.	14
Плащания през 2017 г.	3
Плащания през 2018 г.	-
Плащания през 2019 г.	-
	17

Няма очаквани плащания на обезщетения при пенсиониране, свързани с болест през следващите пет години.

28. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДОСТАВЧИЦИ И ДРУГИ КРЕДИТОРИ

Задълженията към доставчици и други кредитори включват:

	31.12.2014	31.12.2013
	BGN'000	BGN'000
Задължения към доставчици	172	242
Задължения към други кредитори	37	37
Предплатени такси	10	22
Общо	219	301

Задълженията към доставчици към 31.12.2014 г. са текущи по доставки на услуги за 2014 г. и са деноминирани в лева - 37 х.лв. и в евро – 135 х. лв. (31.12.2013 г. са в лева - 33 х.лв. и в евро – 209 х.лв.).

Задълженията към други кредитори включват сумата на предоставените гаранционни депозити от страна на членовете на Съвета на директорите, съгласно договорите за управление в размер на три месечни възнаграждения.

Предплатените такси включват основно такси за информационно обслужване, регистрация и поддръжка на регистрация на Основен пазар (BSE) и Алтернативен пазар (BaSE) за 2015 г. (респ. 2014 г.), които се плащат съгласно правилника на Борсата.

29. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ДИВИДЕНТИ

Към 31.12.2014 г. сумата в размер на 82 х.лв. (31.12.2013 г.: 55 х.лв.) представлява неизплатени дивиденди на акционери от разпределение на печалбата за 2013 г., 2012 г., 2011 г. (Приложение № 26). През 2014 г. са отписани задължения по неизплатени дивиденди от разпределение на печалбата за 2008 г. в размер на 12 х.лв. (2013 г.: 96 х.лв.) (Приложение № 5).

Дивидентите са изплащани от Централен депозитар АД и Банка ДСК АД. Към датата на съставяне на финансовия отчет за 2014 г. неизплатените суми за дивиденди на акционерите са възстановени по сметките на Борсата.

30. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ДАНЪЦИ

Задълженията за данъци включват:

	31.12.2014 BGN'000	31.12.2013 BGN'000
Данък върху добавена стойност	10	59
Данъци върху доходите на физическите лица	9	29
Данъци върху разходите	5	5
Корпоративен данък	-	39
Общо	24	132

Данъчните задължения на дружеството са текущи.

До датата на издаване на отчета в дружеството са извършени ревизии и проверки, както следва:

- по ДДС – до 30.04.2004 г.
- пълна данъчна ревизия – към 31.12.2002 г.
- от Национален осигурителен институт – до 30.06.1999 г.

През месец октомври 2013 г. на дружеството са извършени документални проверки от Национална агенция по приходите по повод заявено искане от страна на дружеството за възстановяване на недължимо надвнесени данък върху социалните разходи в размер на 14 х. лв. и корпоративен данък в размер на 150 х. лв. След извършване на проверките сумите са възстановени на дружеството.

Данъчна ревизия се извършва в петгодишен срок от изтичане на годината, през която е подадена данъчната декларация за съответното задължение. Ревизията потвърждава окончателно данъчното задължение на съответното дружество-данъчно задължено лице, освен в изрично предвидените от законодателството случаи.

31. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И СОЦИАЛНОТО ОСИГУРЯВАНЕ

Задълженията към персонала и социалното осигуряване включват:

	31.12.2014 BGN'000	31.12.2013 BGN'000
Задължения по неизползвани компенсиреми отпуски	63	70
Задължения към социално и здравно осигуряване за компенсиреми отпуски	8	9
Задължения към социално и здравно осигуряване свързани с текущи задължения	17	3
Общо	88	82

32. СЕГМЕНТНО ОТЧИТАНЕ

Сегментното отчитане в дружеството е организирано на база основните бизнес дейности, извършвани от Бурсата: а) търговия с финансови инструменти; б) информационно обслужване и в) регистрация и поддържане на емисии ценни книжа за търговия.

Статиите на приходите, разходите и резултата на бизнес сегментите, определени в Групата включват:

БЪЛГАРСКА ФОНДОВА БОРСА - СОФИЯ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2014 ГОДИНА

	Търговия с финансови инструменти		Информационно обслужване		Регистрация и поддържане на емисии финансови инструменти за търговия		Общо	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Приходи по сегменти	1,106	1,947	273	286	687	747	2,066	2,980
Разходи за материали и консумативи	(11)	(15)	(3)	(3)	(7)	(7)	(21)	(25)
Разходи за външни услуги	(656)	(717)	(52)	(38)	(168)	(156)	(876)	(911)
Разходи за персонал	(574)	(698)	(106)	(125)	(296)	(338)	(976)	(1,161)
Разходи за амортизации	-	(49)	-	-	-	-	-	(49)
Други разходи	(77)	(51)	(17)	(8)	(47)	(25)	(141)	(84)
Общо оперативни разходи	(1,318)	(1,530)	(178)	(174)	(518)	(526)	(2,014)	(2,230)
Резултат на сегмента	(212)	417	95	112	169	221	52	750
Неразпределени оперативни доходи от дейността							140	252
Неразпределени оперативни разходи от дейността							(296)	(173)
(Загуба)/Печалба от оперативна дейност							(104)	829
Финансови приходи							303	363
Финансови разходи							(703)	(22)
(Загуба)/Печалба преди данък върху печалбата							(504)	1,170
Икономия от/(Разход за) данък върху печалбата							26	(116)
Нетна (загуба)/печалба за годината							(478)	1,054

Активите и пасивите на бизнес сегментите включват:

	търговия с финансови инструменти		информационно обслужване		регистрация и поддържане на емисии финансови инструменти за търговия		Общо	
	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Активи по бизнес сегменти								
Търговски вземания	-	11	37	47	2	8	39	66
Активи на сегмента	-	11	37	47	2	8	39	66
Неразпределени активи							10,473	11,943
Общо активи							10,512	12,009
Пасиви по бизнес сегменти								
Задължения към доставчици	143	210	-	-	10	22	153	232
Задължения към персонала и социалното осигуряване	46	45	9	15	22	22	77	82
Пасиви на сегмента	189	255	9	15	32	44	230	314
Неразпределени пасиви							231	299
Общо пасиви							461	613

Дружеството няма капиталови разходи, свързани с бизнес сегментите.

През 2014 г. няма отчетени разходи за амортизация, свързани с бизнес сегментите (2013 г.: 29

х.лв. разходи за амортизации за сегмент търговия на финансови инструменти).

През 2014 г. няма отчетени непарични разходи, различни от амортизации, свързани с бизнес сегменти (2013 г.: 4 х.лв. – непарични разходи, различни от амортизации за сегмент регистрация и поддържане на емисии финансови инструменти за търговия).

Българска фондова борса – София АД извършва своята дейност само на територията на Република България.

През 2014 г. дружеството е реализирало приходи от български клиенти в размер на 1,834 х.лв. (2013 г.: 2,741 х.лв.), а приходите от чуждестранни клиенти са в размер на 232 х.лв. (2013 г.: 239 х.лв.).

Общите приходи от сделки с най-големите клиенти на дружеството и съответния бизнес сегмент са както следва:

		2014		бизнес сегмент
		BGN'000	%	
Клиент 1	чуждестранен клиент	184	9%	информационно обслужване
Клиент 2	български клиент	171	8%	търговия на финансови инструменти
Клиент 3	български клиент	153	7%	търговия на финансови инструменти
Клиент 4	български клиент	111	5%	търговия на финансови инструменти
		2013		
		BGN'000	%	
Клиент 4	български клиент	571	19%	търговия на финансови инструменти
Клиент 5	български клиент	293	10%	търговия на финансови инструменти
Клиент 2	български клиент	109	4%	търговия на финансови инструменти
Клиент 6	български клиент	42	1%	търговия на финансови инструменти

33. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК

В хода на обичайната си дейност дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове, най-важните от които са: *пазарен риск* (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), *кредитен риск*, *ликвиден риск* и *риск на лихвено-обвързаните парични потоци*. Общото управление на риска е фокусирано върху прогнозиране на резултатите от определени области на финансовите пазари за постигане на минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които биха могли да се отразят върху финансовите резултати и състояние на дружеството. Политиката в тази област е свързана с извършването на оценки на пазарните обстоятелства във връзка с направените инвестиции и формите за поддържане на ликвидните средства. Част от прилаганите механизми са свързани и с анализ и търсене на приложими решения по отношение определянето на адекватни цени на услугите, предлагани от Българска фондова борса - София АД. Основният стремеж при управлението на рисковете е недопускането на неоправданата им концентрация.

Управлението на риска в дружеството се осъществява текущо от оперативното ръководство на дружеството съгласно политиката, определена от Съвета на директорите. Съветът на директорите е приел основни принципи на общото управление на финансовия риск, на базата на които са разработени конкретните процедури за управление на отделните специфични рискове, като валутен, ценови, лихвен, кредитен и ликвиден, и за риска при използването на деривативни инструменти.

Категории финансови инструменти:

Финансови активи	31.12.2014 BGN '000	31.12.2013 BGN '000
<i>Финансови активи държани до падеж</i>	<u>2,191</u>	<u>-</u>
Инвестиции държани до падеж	2,191	-
<i>Финансови активи на разположение за продажба</i>	<u>2,061</u>	<u>2,212</u>
Инвестиции на разположение за продажба	2,061	2,212
<i>Кредити и вземания</i>	<u>4,054</u>	<u>7,683</u>
Други дългосрочни вземания	821	-
Търговски вземания	42	66
Други текущи вземания	500	-
Срочни депозити в банки	-	5,937
Парични средства и парични еквиваленти	<u>2,691</u>	<u>1,680</u>
Общо	<u>8,306</u>	<u>9,895</u>
Финансови пасиви	31.12.2014 BGN '000	31.12.2013 BGN '000
<i>Финансови пасиви по амортизирана стойност</i>	<u>254</u>	<u>297</u>
Търговски задължения	172	242
Задължения за дивиденди	<u>82</u>	<u>55</u>
Общо	<u>254</u>	<u>297</u>

33.1 Пазарен риск

а. Валутен риск

Дружеството не е изложено на валутен риск, защото почти всички неговите операции и сделки са деноминирани в български лева и/или евро, доколкото последното е с фиксиран курс спрямо лева по закон.

б. Ценови риск

Дружеството е изложено на ценови риск по отношение на притежаваните от него ценни книжа, класифицирани на разположение за продажба, вкл. и поради концентрация в типа книжа. Ръководството оценява като цяло този риск като нисък поради консервативния характер на инвестициите - основно в български държавни ценни книжа. Ръководството е установило процедури за текущо наблюдение на промените в цените, доходността и матуритетната структура на притежаваните държавни ценни книжа, и респ. предприемане на своевременни мерки и действия при наличие на индикатори за по-трайни негативни тенденции, особено сега в обстановката на световната икономическа криза, респ. текущи и задълбочени анализи на обслужването на вътрешния дълг и възможностите за обслужване в бъдеще от страна на българската държава.

Анализът на чувствителността на резултатите на дружеството спрямо цените на дълговите ценни книжа, държани от него, е направен на база състоянието и структурата на инвестициите към 31 декември. Ако тези цени се бяха променили с 5 % увеличение/намаление, ефектът към тази дата би се отразил директно върху нетните активи, доколкото дълговите ценни книжа са класифицирани на разположение за продажба и тяхната преоценка се отчита директно като компонент от тях. Този ефект,

нетно от отсрочени данъци би бил следният:

		31.12.2014
		BGN'000
Нетни активи (през друг компонент на всеобхватния доход – преоценъчен резерв ФА)	увеличение	83
Нетни активи (през друг компонент на всеобхватния доход – преоценъчен резерв ФА)	намаление	(83)

Ръководството на дружеството не е разглеждало възможността за инвестиции в корпоративни дългови инструменти поради неприемливия кредитен риск и ниската ликвидност. Поради дългия срок до падежа и потенциалната възможност през следващите 5 години да се наложи ползване на средствата инвестирани в дългосрочни ДЦК, ръководството е приело те да се класифицират „на разположение за продажба“, което налага периодична преоценка на тези активи и съответно отчитане на ефектите от нея в отделен преоценъчен резерв (през друг всеобхватен доход) към капитала на дружеството.

Към датата на изготвяне на отчета ръководството счита, че средствата инвестирани в дългосрочни ДЦК не са непосредствено необходими за извършването на оперативната дейност на дружеството.

33.2. Кредитен риск

Финансовите активи на дружеството са концентрирани в следните групи: парични средства (текущи сметки и срочни депозити), инвестиции, държани до падеж, инвестиции на разположение за продажба (държавни ценни книжа и малцинствено участие в други предприятия), търговски и други вземания.

Кредитният риск е свързан с риска някой от контрагентите му да не бъде в състояние да изпълни изцяло и в обичайно предвидените срокове задълженията си към него. Търговските вземания са представени в отчета за финансовото състояние в нетен размер, след приспадане на начислените обезценки по трудносъбираеми вземания. Такива обезценки са направени където и когато са били налице събития, идентифициращи загуби от несъбираемост съгласно предишен опит.

Дружеството няма значителна концентрация на кредитен риск тъй като Борсата извършва специализиран вид услуги на своите клиенти, които са основно инвестиционни посредници и банки в България. Те имат добро финансово състояние, дълга история и търговско сътрудничество с Борсата и не допускат нарушения при спазването на кредитните условия съгласно правилника за дейността ѝ по отношение изплащането на дължимите такси за ползваните услуги от Борсата.

При държаните дългосрочни дългови инструменти с емитент Република България, съществува кредитен риск, но се приема, че поради високия кредитен рейтинг на суверена на този етап кредитният риск е нисък.

Политиката на дружеството е да извършва продажбите си при условията на незабавно плащане – основно такси за борсовата търговия, които се заплащат след два дни при сетълмента на сделката. Събираемостта на вземанията се контролира текущо и стриктно от отдела за регистрации, търговия и финансовия отдел, съгласно установената политика на дружеството. За целта ежедневно се прави преглед на откритите позиции по клиенти, както и получените постъпления, като се извършва равнение и анализ. Таксите за първоначална регистрация и поддържане на регистрация от страна на клиентите се заплащат преди да бъдат допуснати до активна търговия.

За ограничаване на риска относно паричните средства и предоставени депозити политика на

дружеството е да ги разпределя по текущи и депозитни сметки с различен срок в различни финансови институции в България.

33.3. Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация дружеството да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж. То провежда консервативна политика по управление на ликвидността, чрез която постоянно поддържа оптимален ликвиден запас парични средства, добра способност на финансиране на стопанската си дейност, осъществява постоянно контролно наблюдение на фактическите и прогнозни парични потоци по периоди напред и поддържане на равновесие между матуритетните граници на активите и пасивите на дружеството. Дружеството генерира и разполага с достатъчно собствени оборотни средства и няма необходимост от привлечени средства за извършване на оперативната си дейност. Текущо матуритетът и своевременното осъществяване на плащанията се следи от финансовия отдел, като се поддържа ежедневна информация за наличните парични средства и предстоящите плащания. Свободните средства се инвестират в срочни депозити при банки, с обичаен оригинален матуритет от 1-6 месеца, считани за сравнително нискорискови инструменти, при относително висока доходност.

Към 31 декември финансовите недеривативни пасиви на дружеството и към двете дати на отчета за финансовото състояние са с до един месец остатъчен матуритет спрямо договорения.

33.4. Риск на лихвоносните парични потоци

Като цяло дружеството има значителна част лихвоносни активи. Приходите и оперативните парични потоци са стабилни, предвидими и относително слабо зависими от промените в пазарните лихвени равнища, доколкото основната част от лихвоносните активи са с фиксиран лихвен процент – инвестиции, държани до падеж - облигации (деноминирани в евро), инвестиции на разположение за продажба (държавни ценни книжа в лева и евро) и предоставени срочни депозити в банки (в лева и в евро).

31 декември 2014

	Лихвени		Нелихвени	Общо
	Фиксиран лихвен %	Плаващ лихвен %		
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Финансови активи				
Инвестиции държани до падеж	2,169	-	22	2,191
Инвестиции на разположение за продажба	1,749	-	312	2,061
Други дългосрочни вземания	821	-	-	821
Търговски вземания	-	-	42	42
Други текущи вземания	493	-	7	500
Парични средства и парични еквиваленти	1,379	1,306	6	2,691
	6,611	1,306	389	8,306
Финансови пасиви				
Търговски задължения	-	-	172	172
Задължения за дивиденди	-	-	82	82
	-	-	254	254

31 декември 2013	Лихвени		Нелихвени	Общо
	Фиксиран лихвен % BGN '000	Плаващ лихвен % BGN '000	BGN '000	BGN '000
Финансови активи				
Инвестиции на разположение за продажба	1,787		425	2,212
Търговски вземания	-	-	66	66
Срочни депозити в банки	5,877	-	60	5,937
Парични средства и парични еквиваленти	1,605	61	14	1,680
	<u>9,269</u>	<u>61</u>	<u>565</u>	<u>9,895</u>
Финансови пасиви				
Търговски и други задължения	-	-	242	242
Задължения за дивиденди	-	-	55	55
	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>297</u>	<u>297</u>

33.5. Управление на капиталовия риск

С управлението на капитала дружеството цели да създава и поддържа възможности то да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвръщаемост на инвестираните средства на акционерите и стопански ползи на другите заинтересовани лица от и участници в неговия бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура.

И през 2014 г. стратегията на ръководството на дружеството е била да се работи изцяло със собствени средства, генерирани от стопанската му дейност, без да ползва привлечени заемни средства. Тя остава непроменена спрямо 2013 г.

Дружеството текущо наблюдава осигуреността и структурата на капитала си. Характерното за него е, че то традиционно финансира дейността си от собствените си генерирани печалби и чрез своите акционери, без използване на дългов капитал.

Натрупаните загуби през 2014 г. ръководството на дружеството планира да бъдат покрити за сметка на допълнителните резерви.

Справедлива стойност

Концепцията за справедливата стойност предполага реализиране на финансови инструменти чрез продажба, на база позицията, предположенията и преценките на независими пазарни участници на основен или най-изгоден за даден актив или пасив пазар. За своите финансови активи и пасиви дружеството приема като основен пазар финансовите пазари в България – БФБ, големите търговски банки – дилъри и за определени специфични инструменти – директни сделки между страните. В повечето случаи, обаче, особено по отношение на финансовите активи, държани до падеж, търговските вземания, търговските задължения и депозитите, дружеството очаква да реализира тези финансови активи и чрез тяхното цялостно обратно изплащане или респ. погасяване във времето. Затова те се представят по тяхната амортизируема стойност.

Справедливата стойност на финансовите инструменти на разположение за продажба, търгувани на активни фондови пазари се базира на котираните „цени купува“, оповестена от пазарния оператор посредством официални средства към края на отчетния период. Справедливата стойност на финансовите инструменти на разположение за продажба, които не се търгуват на достатъчно активни пазари се определя и/или потвърждават чрез оценъчни методи, които се базират на различни оценъчни техники и предположения на ръководството, направени на база пазарните условия към края на отчетния период, вкл. котировки на фондови пазари (дневни и усреднени).

Също така голямата част от финансовите активи и пасиви са или краткосрочни по своята

същност (търговски вземания, търговски задължения и краткосрочни задължения към други контрагенти), или са отразени в отчета за финансовото състояние по пазарна стойност (предоставени безсрочни и срочни банкови депозити,) и поради това тяхната справедлива стойност е приблизително равна на балансовата им стойност. Изключение от правилото за последваща оценка по справедлива стойност се прилага относно част от инвестициите на разположение за продажба, представляващи участия в други предприятия, за които няма пазар и обективни условия за определяне по достоверен начин на тяхната справедлива стойност, поради което те са представени по цена на придобиване (себестойност).

Ръководството на дружеството счита, че при съществуващите обстоятелства представените в отчета за финансовото състояние оценки на финансовите активи и пасиви са възможно най-надеждни, адекватни и достоверни за целите на финансовата отчетност.

34. СВЪРЗАНИ ЛИЦА И СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Дъщерно дружество

Борсата притежава 100 % от капитала на Сервиз финансови пазари ЕООД, което е дъщерно дружество, считано от 06.03.2007 г. Българска фондова борса – София АД осъществява контрол върху финансовата и оперативната политика на дъщерното дружество.

Съвместно дружество

Борсата притежава 33.33 % от капитала на СЕЕ Линк ДОО, Скопие, което е съвместно дружество, считано от 15.04.2014 г. като осъществява съвместен контрол върху финансовата и оперативната му политика.

Основен собственик

Държавата чрез Министерство на финансите притежава 50,05 % от акциите в основния акционерен капитал на Борсата и упражнява контрол върху финансовата и оперативната политика на дружеството.

Предприятие с квалифицирано участие от страна на държавата

Държавата чрез Министерство на финансите притежава пряко 43.7 % от акциите в основния акционерен капитал на Централен депозитар АД и притежава значително влияние. Последното е свързано лице с Борсата, доколкото и в двете дружества държавата има квалифицирано участие. Българска фондова борса – София АД от своя страна също е акционер в Централен депозитар АД с 6.61 % акционерно участие към 31.12.2014 г. (31.12.2013 г.: 6.61 %)

Предприятия, в които лице от ключовия управленски персонал на Борсата едновременно взема участие в ръководството му като изпълнителен директор/управител, т.е има управленска власт в това предприятие

За 2014 г. предприятия, които имат подобна свързаност са: Юробанк България АД, Бенчмарк Финанс АД, Бенчмарк груп АД, Бенчмарк кредит АД и Централен депозитар АД.

За 2013 г. предприятия, които имат подобна свързаност са: Българска Банка за развитие АД, Бенчмарк Финанс АД, Бенчмарк груп АД, Бенчмарк кредит АД, Бенчмарк Асет мениджмънт АД и Централен депозитар АД.

Сделки със свързани лица

Общият размер на сделките със свързани лица са, както следва:

Продажби на свързани лица	Свързано лице	31.12.2014 BGN '000	31.12.2013 BGN '000
Наем на офис и оборудване	Централен депозитар АД	104	120
Такса сделки (комисионни), такса членство, такса интернет търговия	Бенчмарк Финанс АД	40	42
Получен дивидент	Централен депозитар АД	9	5
Такса интернет търговия	Българска банка за развитие АД	-	4
Такса интернет търговия	Юробанк България АД	1	-
Информационно обслужване	Сервиз финансови пазари ЕООД	3	3
Наем на офис	Сервиз финансови пазари ЕООД	10	3
Получен дивидент	Сервиз финансови пазари ЕООД	-	2
Общо		167	179
Доставки от свързани лица	Свързано лице	31.12.2014 BGN '000	31.12.2013 BGN '000
Информационно обслужване	Централен депозитар АД	6	7
Деловодни услуги	Сервиз Финансови Пазари ЕООД	12	-
Възнаграждения за опериране с продукта ХЗ	Сервиз Финансови Пазари ЕООД	1	1
Общо		19	8

Разчети със свързани лица

Разчетните взаимоотношения със свързани лица включват вземания по продажби към 31.12.2014 г. в размер на 2 х. лв. (31.12.2013 г.: 2 х.лв.).

Възнаграждения на ключовия управленски персонал

Съставът на ключовия управленски персонал е оповестен в *Приложение № 1.1.*

Заплатите и другите краткосрочни доходи на ключовия управленски персонал за 2014 г. възлизат на 325 х.лв. (2013 г.: 300 х.лв.).

35. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

С писмо от 07.01.2015 г. Българска фондова борса – София АД е уведомена от квесторите на банката, поставена под специален надзор за извършено осчетоводяване на Договор за прехвърляне на вземане (Договор за цесия), по който Борсата е цедент. На 10.03.2015 г. Българска фондова борса – София АД е получила първата вноска по договора за цесията в размер на 178 х. лв. - главница и лихва (*Приложение № 21*). За непрехвърлената част от вземането по депозита е направено възражение за включване в списъка на лицата с гарантиран размер по влоговете, което не е уважено от квесторите на банката. Предстои предявяване на правата на дружеството по съдебен ред, съгласно действащото законодателство (*Приложение № 24*).

С решение № 6947751/20.02.2015 г. на Централния регистър на Република Македония е вписана промяна в основния капитал на съвместното дружество СЕЕ Линк ДОО – Скопие, като той е увеличен от 21 х.лв. на 78 х.лв. На 02.02.2015 г. Борсата е изплатила своя дял от увеличението в размер на 19 х.лв.